

Fjärilsfynden i Sydost 2006

MATS LINDEBORG

Som vanligt följer systematik och nomenklatur The Lepidoptera of Europe (Karlsholt & Razowski 1996) och Catalogus (Gustafsson et al.; 2003). Stor- och småfjärilar behandlas separat. Svenska namn följs enligt förteckningen över de svenska fjärilsnamnen (Svensson & Palmqvist, 1990). Rödlistade arter är uppdaterade efter den nya rödlistan som utkom under 2005 (Gärdenfors 2005).

Rapporten bygger på insända brev, e-post, muntliga rapporter, Swedish Lepidoptera och även Artportalen. Jag tar tacksamt emot rapporter helst innan

utgången av januari 2008 inför nästa artikel. Preliminärt fortsätter jag med nästa årsrapport över storfjärilarna i Entomologisk Tidskrift. Skicka därför samtliga intressanta svenska fynd till mig, undantaget mindre remarkabla fjäldjur som skickas till Nils Ryroholm.

Mina e-postadresser är:

matslindeborg@hotmail.com

eller

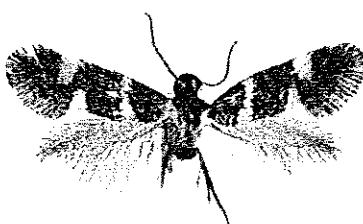
mats.lindeborg@telia.com

Postadressen är:

Dackegatan 3, 392 44 KALMAR.

NYA FÖR LANDET

Antispila treitschkiella. Öl, Torslunda ca 1 km SO om byn 1 hane 28.6 (BÅBS). Arten hittades vid efterförför av den för landet nya arten *Asthena anseraria*. Arten kallas lämpligen **mindre kornellmal**. Se även p 22-24 i detta nummer!

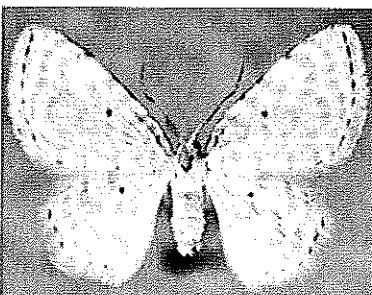
Mindre kornellmal *Antispila treitschkiella*, ny för Sverige.

Foto: Bengt Å. Bengtsson.

Erathophyes amasiella. Bl, Sölvesborg 1 ex 1.7 (PEBS).

Kirinia roxelana (stor gräsfjäril). Öl, Persnäs, i slutet av maj 2004. Ett ex hävbat på en sten av Maria Lindquist. Platsen var det lilla

alvaret på östra sidan om vägen mitt emot nerfarten till Knisa mosse. Hon kunde inte bestämma djuret och tog sommaren 2006 med sig djuret till fjärilmuseet och visade det för Sten-Arne Andersson som bestämde fjärilen till en *Kirinia roxelana*. Arten är en lågländsart med sydöstlig utbredning i Europa. Arten är inte känd för att migrera och inte heller gav vädret förutsättningar för migration under fångsttillfället. Arten anses därför som införd.

Kornellmätare *Asthena anseraria*. Notera vingarnas fyra svarta punkter! Foto: H. Elmquist.

Asthena anseraria (föreslaget namn kornellmätare). Arten togs ny för Gotland men hittades sedan även på ÖL, N Möckleby, Dörby 1 ex 11-17.6, 1 ex 28-30.6, 3 ex 1-8.7 samt 1 ex 9-11.7. Samtliga djur i samma lusfälla i anslutning till skogsornell (KAHS). Gårdby sandstäpp 1 ex 18.8 (FOUS), Mellby 1 ex 18/7 (ROAS).

NYA LANDSKAPSFYND

BLEKINGE

Catopria verella (äkta gräsmott), NT. Hasslö 14.7 (PMUS).
Antigastra catalaumalis (nattsländemott). Utlängan 1 ex 30.9-11.10. 2a svenska fyndet (BZZS).
Costaconvexa polygrammata (mångstreckad fältmätare), NT. Utlängan 1 ex 18.8-7.9 (BZZS).
Minucia lunaris (grått ordensfly). Utlängan 1 ex 9-29.6 (BZZS).

SMÅLAND

Phyllonorycter leucographella (eldtormguld-mal), Kalmar (Trädgårdsgatan, utanför Kalmar Energis kontor), en mina på eldtorn *Pyracantha coccinea* sept. 2005 (inget djur framfläckt), samt Kalmar vid Södercentrum, 3 typiska minor i september 2006 i eldtormshäck (BÅBS). Även funnen i norra Kalmar vid Funkabo (EQTS).

Cameraria ohridella (kastanjemal), Kalmar 1.10 minor (KSMS).

Acleris shepherdana (älgorthöftvecklare), Värmanäs 1 hane och 1 hona på ljus 28-30.7 (LTSS).

Epinotia signatana (häggskottvecklare), Dalhem, Larum 1 ex 19.7 (LTSS).

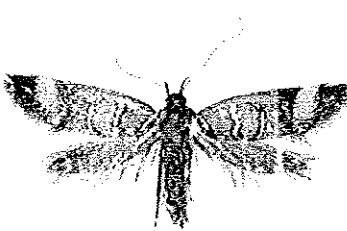
Crombrugghia distans (Klofibblefjädermott), NT. Nybro 24.7 (KSMS).

Schrankia intermedialis (intermediärt mottfly), Nybro 1 ex 18.9 (KSMS). Andra fyndet i landet.

Helicoverpa armigera (brunaktigt knölfly), Sandbäckshult 1 ex 11.9 (Hans Ådin).

ÖLAND

Bisigna procerella (hieroglyfpraktmal). Sandby 1♀ Sandby 23.7 (BÅBS).

Hieroglyfpraktmal *Bisigna procerella*.

Foto: Efter Riksmuseet.

Gypsonoma minutana (silverpoppelbladvecklare). Algutsrum, Törnbotten 1♀ 21.7 (BÅBS) och Ismantorp 26.7 (KSMS).

Monochroa arundinetella (starrdystermal). Ottenbylund 1♂ 9.7 1998 och 1♂ 28.7 (BÅBS).

Cameraria ohridella (kanstanjemal), har plötsligt uppträtt på hästkastanj på många platser på Öland, från Kastlösa i söder till Vässby i Föra socken i norr (BÅBS), Helsingborg minor i september (LTSS).

Etiella zinckenella (tropikärtmott). Mellstabys 1 hona 22.10-10.11 (IJRS).

Hippotion celerio (silverbandsvärmare), N. Möckleby, Dörby 1 ex 30.9-7.10 (KAHS). Det andra svenska exemplaret.

Araschnia levana (kartfjäril). Har till slut definitivt nått Öland. Under en sommarkurs i fältentomologi visades 1 ex upp på Tävelsrumssäsen 21.7. (Emma Tinnert gm BZZS), samt rapporterad från Jordtorpsäsen 19.7 (Conny Hjelm).

Idaea ochrata (ockralövmätare). 2 km N Mörbylånga 1♂ 10.7 (BÅBS), 1 ex Össby 29.6-11.7 (BZZS), Gårdby sandstäpp, i skogskanten 1 ex 26.7 samt även 1 ex 27.7 längs vägen (Fred Ockruck & Anette Bludau).

Venusia cambrica (kambrisk mätare), Ismantorp 26.7 (KSMS).

Herminia tarsicrinalis (fotlöst tofsfly), Gårdby sandstäpp, i skogskanten 1 ex 27.7 längs vägen (Fred Ockruck & Anette Bludau).

Xestia ditrapezium (trapetstecknat jordfly). Gårdby sandstäpp, längs vägen 1 ex 21.7. Har äntligen återvänt till Sverige efter mer än hundra års främvaro (Fred Ockruck & Anette Bludau).

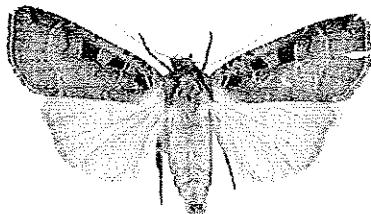
Trapatstecknat jordfly *Xestia ditrapezium*.

Foto: F. Ockruck.

EXTRAGENERATIONSFYND

Antalet arter och individer var rekordstort under eftersäsongen och på grund av tidsbrist stryker författaren dessa i denna rapport.

ÖVRIGA FYND**SMÅFÄRILAR, Microlepidoptera**

Pseudopostega auritella (fläckögonlockmal). Öl, Ottenbylund 28.7 (KSMS).

Nemophora metallica (åkerväddantennmal). VU. Sm, Högsby, Nötebäckshult i juli. Även på ett flertal ängsmarker i regionen mellan Högsby och Hultsfred (LTSS).

Lampronia flavimitrella (hallonsnärknoppmal). Öl, Albrunna lund 11.6 (KSMS).

Åkerväddantennmal *Nemophora metallica*.

Foto: Förf.

Phylloporia bistrigella (dubbelbandad björkbredvingemal). Sm Nybro 8.6, Madesjö, Risnåla 25.6, Bäckebo, Abbetorp 29.6 (KSMS).

Emmetia angusticollella (hypopannluggmal). Öl, Högsrum, Odens flisor 13.6, Ismantorp 26.7 (KSMS).

Nemapogon wolffiiella (mörk svampmal). Sm, Värnanäs 1 ex 26.6 (LTSS).

Nemapogon falstriella (sorgsvampmal). (ändrat svenskt namn av Namnkommittén). Öl, Långlöt, Ismantorp 1♀ 25.7. Nytt försök en vecka senare fruktöst. Även (KSMS) misslyckades att hitta något djur 1-2 dagar efter. Redan slut den 26.7 detta år? Tredje svenska lokalen (BÅBS).

Nemapogon nigralabella (svartvit svampmal). Sm, Bäckebo, Grytsjön 1♂ 3♀ 17.7 (BÅBS).

Karsholtia mariannii (månlavmal). NT. Sm, Bäckebo, Grytsjön 1♂ 1♀ 17.7. Ej rapporterad från denna lokal tidigare (BÅBS).

Monopis monachella (kantfläckbomal). Sm, Värnanäs 1 ex 26.6 (LTSS).

Monopis fenestratella (fönsterbomal). Öl, Runsbäck 1 ex 25.6 (LTSS).

Roeslerstamnia erxlebella (lindbronsmal). Sm, Dalhem, Larum 19.7 (LTSS).

Phyllonorycter apparella (grå aspguldmal). Sm, Nybro puppa 8.8 (KSMS).

Argyresthia trifasciata (Trädgårdsmal). Sm, Nybro 18.6 (KSMS).

Euhypomenita stannella (tennspinnmal). Sm, Bäckebo, Grytsjön 1♀ 17.7. Trevligt att arten fortfarande finns kvar på denna lokal men den kommer att försvinna genom bevägning till världsväxten (BÅBS).

Zelleria hepariella (askbrunnmal). Sm, Dalhem, Larum 1 ex 19.7 (LTSS).

Ypsolopha nemorella (ljusgul trymal). Sm, Dalhem, Larum flera ex 19-21.8 och Värnanäs 1 ex 28-30.7. Öl, Runsbäck 1 ex 13.8 (LTSS), Albrunna lund 9.8 och Gårdby 17.7 (KSMS).

Ypsolopha falcella (falktrymal). Sm, Dalhem, Larum flera ex 19-21.7 (LTSS).

Plutella porrectella (trädgårdsnattviolmal). Sm, Högsby, Nötebäckshult 1 ex 18.6 (LTSS).

Digitivalva reticulella (norskknoppe mal). Öl, Sandby 1♂ 1♀ 29.7. Återigen har denna art uppträtt som migrerande (BÅBS).

Orthotelia sparganella (igelknoppmal). Öl, Vickleby 1♀ 7.7 och 2 km N Mörbylånga 1♀ 22.7 (BÅBS).

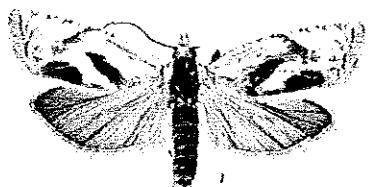
Ethmia quadrillella (lungörtsorgmal). NT. Öl, Albrunna lund några ex 11.6 (KSMS).

Ethmia bipunctella (blåeldsorgmal). Sm, Nybro 1.8 (KSMS).

Agonopterix bipunctosa (ängsskäreplattmal).

- VU. Öl, Runsbäck 5.8 (LTSS).
Cosmotes consortella (sandgräsminerarmal). Sm, Madesjö, Rismåla 3.7 (KSMS).
Elachista bisulcella (berggrönminerarmal). Öl, Ottenbylund 28.7 (KSMS).
Elachista gangabella (lundskaftringmineral). Öl, Högsrum, Odens flisor 13.6 (KSMS).
Scytris limbella (mållkorthuvudmal). Sm, Nybro 6.8 (KSMS).
Dystebenna stephensi (ekbrokmal). EN. Sm, Värnanäs 2 ex 26.6 (LTSS).
Decantha borkhauseni (guldfläckpraktmal). Sm, S, Grytsjön 1♀ 17.7 (BÅBS), Nybro 26.7 (KSMS).
Hypercallia citrinalis (jungfrulinpraktmal). NT. Sm, Västervik, Jenny flera ex 11-17.7 (EFAS, LTSS).
Anchinia daphnella (större tibastmal). Sm, Dalhem, Larum flera ex 18-21.7 (LTSS).
Mompha propinquella (vitbröstad brokmal). Öl, Sandby 1 ex 24-30.7 (LTSS).
Mompha divisella (galldunörtbrokmal). Sm, Nybro 6.9 (KSMS).
Mompha locupletella (rödgul brokmal). Sm, Madesjö, Rismåla 25.6 och 3.7 (KSMS).
Cosmopterix oricalcea (ängsgräsfransmal). Sm, Ålem, Linjelund 29.6 och 1.7 (KSMS).
Chrysostethia sexguttella (sexfläckmållmal). Sm, Kalmar, Nyhemskullen 1 ex 13.6 (LTSS).
Xystophora pulveratella (pulvermal). Sm, Högsby, Nötebäckshult flera ex 18.6 (LTSS).
Monochroa suffusella (gungflydystermal). Sm, 2 km SV Rugstorp mängder av ♂♂ och ♀♀ den 18.6 och 25.6 på liten mosse med *Eriophorum* och *Drosera* (BÅBS), Öl, Högsrum, Odens flisor 13.6 (KSMS).
Monochroa palustrella (hästskräppedystermal). Öl, 2 km N Mörbylånga 2♂♂ 10.7 och 1♂ 1♀ Sandby 23.7 (BÅBS), Segerstad flera ex under augusti-september (LTSS).
Teleiodes decorella (dekorativ bladkantmal). Sm, Dalhem, Sjöända 1 ex i utedass 29.11 (LTSS).
Altenia scriptella (lönnbladkantmal). Sm, Dalhem, Larum 1 ex 19.7 (LTSS).
Chionodes luctuella (granskogsstävmal). Sm, Madesjö, Rismåla 25.6 (KSMS).
Chionodes ignorantella (ignorerad stävmal). NT. Sm, Nybro 4.7 och 7.7 (KSMS), Kalmar, Nyhemskullen 1 ex 20.6 och Öl, Sandby 1 ex 2-5.7 (LTSS).
Arthrips tetrapunctella (sumpviästvävmal). Sm, Högsby, Nötebäckshult 1 ex 19.6 (LTSS).
Gnorimoschema herbichi (grånad småstävmal). NT. Öl, Gårdby sandställa 1♀ 6.7. Åter ett exempel på att välundersökta lokaler kan ge nyheter (BÅBS).
Caryocolum huebneri (mindre buskstjärnblommal). Sm, Värnanäs 1 ex 28-30.7 (LTSS).
Acanthophila lutiperella (granblomknoppmal). Sm, Bäckebo, Grytsjön 2♂♂ 4♀♀ 17.7 (BÅBS).
Mesophleps silacella (solvändefotpalpmal). Sm, Madesjö, Rismåla 25.6 och Ålem, Linjelund 29.6 (KSMS).
Dichomeris limosellus (sandklövernålpalpmal). VU. Öl, Gårdby några ex, bl a 6.7 (KSMS). Räpplinge, Getstadås 29.6-1.7 (LTSS).
Brachmia dimidiella (sandfältbågpalpmal). EN. Öl, Gårdby 8.7 och Sandby 23.7 (KSMS).
Platyedra subcinerea (kattostmal). NT. Sm, Kalmar, Nyhemskullen 1 ex 11.6 (LTSS).
Phtheochroa sodaliana (vägtornbärvecklare). Sm, Högsby, Nötebäckshult 1 ex 18.6 (LTSS).
Cochylimorpha alternana (väddklintblomvecklare). Sm, Dalhem, Sjöända 1 ex 21.7 (LTSS).
Cochylimorpha woliniana (fäkta malörtskottvecklare). NT. Öl, N. Möckleby kyrka 1 ex 19-28.6 (LTSS).
Gynnidomorpha luridana (gul lampblomvecklare). Öl, Albrunnas lund 9.8 (KSMS).
Gynnidomorpha minimana (kärrspireblomvecklare). Öl, Sandby 23.7 och Ismantorp 26.7 (KSMS).
Cochylidia implicitana (mörkbrämad gullrisblomvecklare). Öl, Gårdby 6.7, Karlevisten 9.7 och Mörbylånga 11.7 (KSMS).
Cochylis atricapitana (ståndsblomvecklare). Öl, Gårdby 17.7 (KSMS).
Acleris lorquiniana (fackelrosvårvecklare). Öl, 2 km N Mörbylånga 1♀ 10.7 (BÅBS).
Ptycholomoides aeriferana (lärkbredvecklare). Öl, Sandby 1♂ 29.7 (BÅBS).
Doloploca punctulana (prydlig värgråveckla-

- re). NT. Öl, Runsten, Dyestad 28.4-13.5 mer än 100 ex i ljusfälla (KAHS).
- Clepsis rurinana* (trysnedbandvecklare). Sm, Västervik, Jenny 11-17.7 (EFAS, LTSS) och Dalhem, Larum 21.7 (LTSS).
- Bactra suedana* (strecksumpvecklare). Öl, Ismantorp 26.7 (KSMS).
- Endothenia nigricostana* (stinksysskerotvecklare). Öl, Torslunda, Kråketorp 19.6 (KSMS).
- Selenodes karelica* (åkerväddskottvecklare). Sm, Ålem, Linjelund 1.7 (KSMS).
- Celypha rurestrana* (berggrundsvecklare). Sm, Högsby, Nötebäckshult flera ex 19.6 (LTSS).
- Celypha tiedemanniana* (fräkenbrokvecklare). Sm, Nybro 7.7 samt Öl, Gårdby 6.7 och 17.7 (KSMS).
- Celypha siderana* (spireabrokvecklare). Sm, Nybro larv 1.6 (KSMS).
- Lobesia viridula* (trubvingad skottvecklare). Sm, Ålem, Linjelund 29.6 (KSMS).
- Epinotia crenana* (smal videvecklare). Sm, Vissefjärda, Krukö 2ex 20.4, 1 ex. 23.4 och 3 ex 27.4, Samtliga på bete (HEY'S).
- Eucosma metzneriana* (malörtskottvecklare). Rapporterad i mängder av från hela Öland (flera rapportörer). Däremot har inga rapporterats från Blekinge. Fastlandsfynden är fortfarande få men arten har nu börjat dyka upp i inlandet.
- Sm, Kalmar, Nyhemskullen 1 ex 19.6 och Kråksmåla, Mjöshyltan 1 ex 27.6 (LTSS).
- Albrunna lund 11.6 (KSMS).
- Pammene splendidulana* (glanssolvecklare). Öl, Albrunna lund 11.6 (KSMS).
- Pammene ignorata* (ignorerad solvecklare). Öl, Albrunna lund 11.6 (KSMS).
- Pammene germmana* (svart solvecklare). Sm, Madesjö, Rismåla 25.6 (KSMS).
- Stophera weirana* (bokbladvecklare). Sm, Värnanäs 26.6 (LTSS).
- Wockia asperipunctella* (aspraspmal). Sm, Nybro 18.6 (KSMS), Högsby, Nötebäckshult 1 ex 14.6 (LTSS).
- Crombrugghia distans* (klofibblefjädermott). NT. Öl, Bejershamn 20.7 och Sandby 23.7 (KSMS).
- Buckleria paludum* (siles'härfjädermott). Sm, 2 km SV Rugstorp 8.6 och 25.6 på liten mosse med *Eriophorum* och *Drosera* (BÅBS).
- Leiopiltus lienigianus* (gräbosfjädermott). Öl, Algutsum, Tömbotten 1- $\frac{1}{2}$ 2.7 och 2 km N Mörbylånga 1- $\frac{1}{2}$ 10.7 (BÅBS). Näsby 2 ex 2-5.7 (LTSS).
- Galleria mellonella* (stort vaxmott). Bl, Utlängan 1 ex 18.8-7.9, Össby 1 ex 12-25.7, Solberga 1 ex 12-25.7, Kapelludden 1 ex 28.7-9.8 och Näsby 1 ex 3-15.8 (BZZS), Öl, Mellstabys 1 ex 23/7 och 1 ex 25/7 (LJRS), Sandby 1 ex 17-23.7 och Runsbäck 1 ex 16.9 (LTSS).
- Achroia grisella* (litet vaxmott). Sm, Kalmar, Nyhemskullen 1 ex 26.6, 1 ex 8.8, 1 ex 11.8 och 1 ex 18.8. Öl, Runsbäck 1 ex 31.7 och 1 ex 26.8 (LTSS).
- Ortholepis vacciniella* (blåbärsmott). Öl, Gårdby 8.7 (KSMS).
- Endotricha flannealis* (lövkrattmott). Många fynd detta år. Sannolikt bofast på flera platser i länet.
- Bl, Utlängan 30.6-16.7 (BZZS), samt flera ex vid Höga sand norr om Torhamn vid FSOE exkursion (flera rapportörer). Sm, Kalmar, Nyhemskullen 1.8 och Öl, Runsbäck 1.8 (LTSS), Gårdby obs, Sandby 23.7 (KSMS), Mellstabys 1 ex 3-16.7 (LJRS) och 1 ex 29.7 (LJRS, LNHS), Gräsgård 1 ex 30.7-3.8 i betesfällda (LJRS), Arontorp 1 ex 13.7, 1 ex Näsby 29.6-11.7 och 1 ex Össby 12-25.7 (BZZS). Åby sandställa 6-7 ex (FOUS, LTSS), N. Möckleby, Dörby 3 ex 15-31.7 och Ås, Ottenby 2 ex 9-21.7 (KAHS).
- Sciota adelphella* (vitpilmott). Öl, Mörby-

Malörtskottvecklare *Eucosma metzneriana*.

Foto: Efter Riksmuseet.

Eucosma conterminana (sallatsfrövecklare). Sm, Bäckebo, Grytsjön 1- $\frac{1}{2}$ 17.7. Udda fynd mitt i skogen. (BÅBS), flera lok på Öl, 1 ex Gårdby 17.7 (KSMS).

Eucosma campolitiana (ståndsfrövecklare). Öl, Löt, Petgärdeträsk 1- $\frac{1}{2}$ 14.8 (BÅBS).

Ancylus selenana (hagtornsikelvecklare). Öl,

längs 11,7 (KSMS).

Onocera semirubella (käringtandmott).

Bl., Utlängan 1 ex 30.6-16.7 Öl, Össby 1 ex 12-25.7, Kårehamn 1 ex 16-27.7 och 1 ex 28.7-9.8, Näsbypark 1 ex 16-30.8 (BZZS), Mellstaby 1 ex 23.7 och 1 ex 25.7 (LJRS), Öl, Sandby 23.7 (KSMS) och 1 ex 17-23.7 (LTSS), N. Möckleby, Dörby 2 ex 15-31.7 (KAHS).

Nephopterix angustella (benvedsmott). BI, Sölvesborg 2 ex 18.8 (PEBS), ÖL, förekommer ganska allmänt på ön, från Kastlösa i söder till Löt i norr. Imagines (kläckta, på ljus och på bete), från dygts ett halvdussin platser - och angrepp på benvedsbär på ytterligare minst 5 lokaler. Djuren flyger från slutet av juni till mitten av september i en enda lång generation, som det tycks. (BÄBS), Albrunna lund 9.8 (KSMS), Arontorp 1 ex vardera 23.7, 3.8 och 19.9 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 4-5.8 samt 1 ex 6-12.8 (KAHS), Runsbäck 1 ex 11.6, 1 ex 8.8 och 1 ex 11.8 (LTSS).

Apomyelois bistrigella (skiktdynamett). NT.
 Öl, Ottenbylund 1♀ 19.7 och Långlöt, Is-
 manstorps 1♂ 6.8 (BÅBS), Högsrum, Odens
 flisor 13.6 (KSMS).

Acrobasis sodalella (grått ekbladmott). Sm, Dalhem, Larum 1 ex 19.7 (LTSS).

Eucophera fuliginosella (björkrörmott). NT.
Sm. Nybro 10.7 (KSMS), Dalhem, Sjöända 1
ex 21.7 (LTSS).

Homeosoma nebulella (molnigt tistelkorgmott). Öl, Mellstab 1 ex 24-28.9 (LJRS), Kapelludden 1 ex 11-19.9 och Arontorp 1 ex 28.9 (BZZS), Runsbäck 1 ex 23.9 (LTSS).

Crambus hamellus (spetsgräsmott). Bl, Kristianopel (Höga sand). 29.7 (PMUS). under FSOE-exkursion).

Catoptria osthelderi (sydligt silverbandagräsmott). Förekommer ej sällsynt på många

platser på den södra halvan av Öland. Mest är det honor som man träffar på. Både 2005 och 2006 var goda år för arten (BÅBS).

Catoptria verellus (äkta gräsmott). NT. Ol. Har varit stabilt förekommande i Ottenbylund sedan åtminstone ett 10-tal år tillbaka. I år två exemplar långt utanför detta område: Långö, Ismantorp 2 ♂ 6.8 och Löt, Pettgårdeträsk 1 ♂ 14.8 (BÅBS), Ottenbylund 28.7 och Albrunna lund 9.8 (KSMS).

Pyrausta nigrata (svart ljusmott). NT. Öl, Tävelsrumsåsen 2 ex 4.6 (LJRS, KPOS).

Evergestis aenealis (bergsenapsmott). BI, Hasslö 28-29.7 (PMUS).

Pyrausta aerealis (sandfältljusmott). EN, BI, Utlängan 2 ex 30.6-16.7, Näsbyparken 1 ex 29.6-11.7 och N. Ålebäck 1 ex 29.6-10.7 (BZZS), Näsbyparken 1 ex 6-16.7 (LTSS), Gårdby 6.7 (KSMS).

Perinephela lancealis (lansmott). Bl, Hasslö
13.7 (PMUS), Öl, Mellstaby i ex 3-16.7
(LJRS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 3-9.9
(KAHS).

Ostrinia palustralis (vattenskräppemott). Bl.
Utlängan 2 ex 9-29.6, Nedre Ålebäck 2 ex 8-
28.6 (BZZS).

Ostrinia nubilalis (majsmott). Öl, flertal lok (KSMS), Runsbäck 10-12.6 och 20.6 (LTSS), relativt sällsynt i år under juli, bl.a 1 ex 26.7 i Mellstaby (LJRS). Ottenby 6 ex 20.7 och Beijershamn 6 ex 17.7, Sm, Stensberg 1 ex 22.7 (FOUS).

Anainia verbasalis (kungsljusmott). Öl.
Näsby 1 ex 30,8-18,9 (BZZS).

Nascia ciliaris (jättestarmott). NT. Öl, Al-
gutstrum, Tömbotten 233 29.6 och
233+2♀♀ samma lokal 4.7 (BÅBS), Mells-
taby 1 ex 3-16.7 (LJRS), Näsby 1 ex 9-28.6
(BZZS) och 1 ex 6-16.7 (LTSS).

Udea ferrugalis (vandrärgsmott). Bl, Ut-längan 1 ex 12-29.10, Öl, Näsby 1 ex 20.9-5.10 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 17-26.11 (KAHS), Näsby 1 ex 17-23.9 (LTSS).

Loxostege turbidalis (fältmålörtsmott). ÖL, Gårdby sandställp 1♂ 6.7 (BÅBS).

Loxostege sticticalis (bettmott). Bl, Utlängan 1 ex 4-17.8 (BZZS), ÖL, Gårdby 6.7 och 17.7, Sandby 23.7 (KSMS), Mellstaby 4 ex 29.7 (LJRS, LNHS), Arontorp 1 ex 28.7. Össby 1 ex 12-25.7 och 1 ex 3-15.8, N. Ålebäck 1 ex. 1-7.8, 3 ex 30.8-18.9 och 1 ex 19.9-3.10 (BZZS), Runsbäck 24.7 och 31.7 samt Sandby 17-23.9 (LTSS).

Phlyctaenia stachydalis (stinksykskemott) Sm, Värnanäs 1 ex på ljus 26.6. Det är mycket gott om stinksykska i området (LTSS). *Nomophila noctuella* (nattflymott). Bl, Ut längan 1 ex 17.7-3.8, 15 ex 30.9-11.10; 6 ex 12-29.10 Sm, Nybro 3.9 (KSMS), Öl, Mellstab 1 ex 24-28.9, 1 ex 29.9 och 2 ex 22.10-10.11 (LJRS), Arontorp 1 ex 23.7, Kårehamn

1 ex 20.9-3.10 och 7 ex 3-18.10, Näsby 4 ex 20.9-5.10 och 6 ex 6-24.10, Össby 2 ex 20.9-5.10 och 6 ex 6-24.10, Mellby 1 ex 6-15.10, N. Ålebäck 7 ex 3-11.10 och 1 ex 12-24.10, Solberga 7 ex 6-24.10, Kapelludden 14 ex 3-18.10 och 1 ex 19-24.10 (BZZS), Runsbäck 25.7 och Näsby 17-23.7 samt Sandby 3-13.9 (LTSS).

Agrotera nemoralis (avenboksmott). NT.
Småland

Värnanäs 2 ex 8.6 och 2 ex 26.6 (LTSS).

Öland

Lenstad 3 ex 3.6 (LJRS, KPOS).

N. Möckleby, Bröttorp 1 ex 19-28.6 (LTSS).

N Möckleby Dörby 5-30.6 6ex (KAHS).

Runsbäck 1 ex 6-16.6 (LTSS).

Tävelsrumsåsen 1 ex 13.6 (LTSS).

STORFJÄRILAR, Macrolepidoptera

Hepialus lupulina (jerfärgad rosfjäril). BI, Utlängan 7 ex 9-29.6 (BZZS), ÖI, Albrunna lund 11.6 (KSMS), Solberga alvar 1 ex 4.6 (LJRS, KPOS), Mellstaby 150 ex 17.6 (LJRS), Össby 5 ex 9-28.6 (BZZS).

Narycia dupicella (algsäckspinnare). Sm, Värnanäs 26.6 (LTSS).

Bacotia claustrella (klocksäckspinnare). VU. Sm, Svinö, Kalmar 7 säckar 6.5 (WEDS).

Canephora hirsuta (stor säckspinnare). BI, Sjöarp, Bräkne-Hoby 1 säck 27.5 (WEDS).

Sesia apiformis (allmän poppelglasvinge). ÖI, Mellstaby 1 ex på ljus 23.7 (LJRS).

Synanthedon formicaefornis (myrlik glasvinge). Sm, Västervik, Jenny 1 ex i betesfällda 18-21.7 (LTSS).

Procris stictica (allmän metallvingesvärmare). NT. Sm, Vetlanda, Stenberga, Åryd mm på många lokaler (Roger Karlsson).

Zygaena minos (klubbsprötad bastardsvärmare). VU. Sm, Ålem, Linjelund 1.7 och Madesjö, Rismåla obs 3.7 (KSMS), Vetlanda, Stenberga flera lokaler (Roger Karlsson).

Zygaena osterodensis (smalsprötad bastardsvärmare). VU. Sm, Vetlanda, Stenberga flera lokaler (Roger Karlsson).

Zygaena viciae (liten bastardsvärmare). NT. Sm, Vetlanda, Stenberga, Boda Fredriksberg 2.7 och Boda, Djupadal (Roger Karlsson).

Zygaena filipendulae (sexfläckig bastardsvärmare). NT. Sm, Vetlanda, Stenberga flera lokaler men svagt flygår (Roger Karlsson).

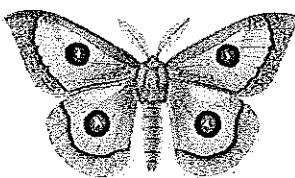
Zygaena lonicerae (bredbrämad bastardsvärmare). NT. Sm, Madesjö Rismåla 3.7 obs (KSMS), Alseda 3 ex 11.7 (BPOS), Vetlanda, Stenberga många i år (Roger Karlsson).

Euthrix potatoria (gräselefant). Sm, Ålem, Linjelund >5 ex 7.7 (IFÖS, Torgny Berntsson, Mikael Johansson).

Cosmotriche lobulina (barrskogsspinnare). Sm, Bäckebo, Grytsjön 1 ex 23.7 (BAÖS).

Gastropacha quercifolia (rostfärgad bladspinnare). Sm, Ålem, Linjelund 1 ex 7.7 (IFÖS, Torgny Berntsson, Mikael Johansson), Kristvallabrunn, Granås 2 hanar och 1 hona 8.7 (SELLS).

Aglia tau (nagelspinnare). Sm, Torsås, Strömby 1 ex 20.5 (IFÖS), vanlig i Värnanä-sområdet (LTSS).

Nagelspinnare *Aglia tau*. Efter Riksmuseet.

Lemonia dumi (mjölkörtspinnare). NT. ÖI, Arontorp 1 ex 7.10 (BZZS), Sydöstra Öland 3 ex i ljusfällda 30.9-12.10 (KAHS).

Agrius convolvuli (åkervindesvärmare).

Blekinge

Utlängan 2 ex 18.8-7.9, 1 ex 8-28.9 och 1 ex 29.9-11.10 (BZZS).

Öland

Gårdby 2 ex 16.9 och 1 ex 20.8-3.9 (ROAS). Kapelludden 1 ex 24.8-10.9 (BZZS).

Kärehamn 1 ex 28.7-9.8 (BZZS).

Mellstaby 2 ex 13-31.8 (tobak/ljus). (LJRS). N. Möckleby, Dörby 5 ex 13.8-16.9 (KAHS).

Näsby 1 ex 26.7-2.8, 4 ex 16-30.8 och 1 ex 30.8-18.9 (BZZS).

N. Ålebäck 1 ex 30.8-18.9 (BZZS).

Segerstad 1 ex 3-13.9 (LTSS).

Skarpa Alby 27.8 (JMLS).

Solberga 1 ex 30.8-19.9 (BZZS).

Macroglossa stellatarum (stor dagsvärmare).

Åtskilliga observationer under detta fantastiska året. Rapporter bland annat från: BI (Hasslö, Ulångan och Sölvesborg), Sm (Vetlanda,

Nybro, Växjö, Västervik). **Öl** (Gårdby, N. Möckleby, Färjestaden, Arontorp, Kårehamm, Näsbypark, Kapelludden, Borgholm, Eketorp, Skarpa Alby, Mellstab, Grönhögen, Näsbypark, Sandby, Gårdby, Åby och Bläsinge (många rapportörer).

Carterocephalus silvicola (svartfläckig glansmygare). 2006-06-16, Vetlanda, Stenberga, Millekulla-Oxhagen 1 hane 16.6 och Vetlanda, Näshult 19.6 (Roger Karlsson).

Hesperia comma (silversmygare). NT. BI, Jämjö 1 hane 1.8 och flera observationer v. 32 (HEYS), Sm, Vetlanda på många lokaler (Roger Karlsson). Madesjö, Rismåla 18.8 (KSMS), 0.5 km V Hornsö badplats 5 hanar 29.7 (SÖKS), Bergkvara, Söderåkra 5 ex 8/8, **Öl**, Åby 2 ex 6.8 (IFÖS), Knisa mosse (vid kustvägen). 1 ex 6.8 (BAÖS, HEYS).

Parnassius mnemosyne (mnemosynefjäril). EN. §. Totalpopulationen i Blekinge var omkring 190 individer, fördelat på fyra olika lokaler. Två av lokalerna lyser merparten av djuren och ligger relativt nära varandra (1,5 km). Föreningen SydOstEntomologerna kommer i samarbete med Länsstyrelsen i Blekinge försöka skapa en fungerande metapopulation i området kring dessa lokaler. Fortsatta röjningsinsatser för att utvidga de befintliga lokalerna samt restaureringar av äldre lokaler och lämpliga ytor i närområdet är planerade. (BAÖS, BERS, FAZS, HEYS, Erland Lindblad).

Parnassius apollo (apolöfjäril). Sm, Ukna obs 2 hanar 15.7, Snörum 3 ex, varav en mycket stor äggliggande hona, sågs i ledningsgata 15.7, Loftahammar, Åskadal-Hulöhamnsomr. >20 observationer 15.7 (BAÖS), Loftahammar, Råsdal >20 observationer 19.7 (BAÖS, Duncan Trew), Ukna 1 hona observerades i väggant 19.7 (BAÖS, Duncan Trew).

Pontia daplidice (grönfläckig vitsjärl). EN. Öl, Sandby 1 ex 13.8 (LJRS).

Colias hyale (ljusgul hösfjäril). Öl, Sandby 1 ex 11.8 och 2 ex 24.9, Åby (LJRS), Åby 9.9 (SÖKS), Gårdby (längs vägen mot Skarpa Alby). 5-10 ex 6.8 (BAÖS, HEYS), 5-10 ex 7.8 (BAÖS), Skarpa Alby 1 ex 4.8 (KIMS), Nedre Ålebäck 2 ex 24.7 och Arontorp 1 ex 9.8 (BZZS), Gårdbyområdet 10 observationer 24.9 (KDVS).

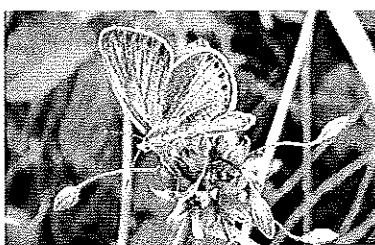
Hamearis lucina (gullvivesjärl). VU. Sm, Gullabo, Törnemåla och Tuthult ca 10 ex 6.6 (IFÖS) och ca 10 obs 10.6 (HEYS), Västervik, Dalhem, Sjöända 1 ex 23.5. Första fyndet i norra Kalmar län på 31 år. (EFAS, LTSS).

Lycaena hippothoe (violettkantad guldvinge). NT. Sm, Bergkvara, Söderåkra 1 ex 18.7 (IFÖS), Vetlanda, Stenberga spridd i socknen (Roger Karlsson).

Cupido minimus (mindre blåvinge). NT. Sm, Vetlanda, Kvillsfors 6.6, 12.6, Åryd 6.6, (Roger Karlsson), Västervik Jenny (EFAS), Högsby några km V Nötebäckshult 1 ex i slutet juni (LTSS).

Maculinea arion (svartfläckig blåvinge). VU. §. Öl, Gårdby sandfält >5 ex obs 21.7 (BAÖS, Duncan Trew).

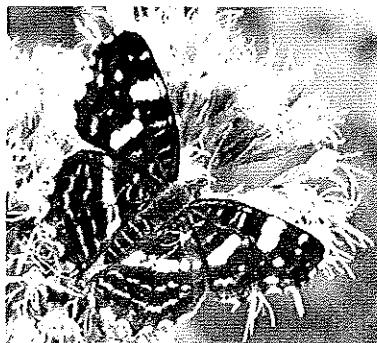
Plebejus argyronomus (kronärtsblåvinge). CR. Sm, Dalhem-Gamlebyområdet 4 ex 15.7 och 3 ex 19.7 obs på två olika lokaler 15.7 (BAÖS, Duncan Trew). Under inventeringar i Kalmar och Östergötlands länsstyrelser hitades arten på 3 nya lokaler i Öl och 7 i Sm och är nu känd från 14 lokaler i landet. Läge är dock ännu kritiskt för arten och de flesta lokalerna är små och individfattiga. Röjningsåtgärder har dock kommit igång för att rädda kvar arten (EFAS, LTSS, Tommy Karlsson).

Kronärtsblåvinge *Plebejus argyronomus*.
Foto: Förf.

Araschnia levana (kartfjäril). BI, Sölvesborg 1 ♂ på tomten 15.7 och flera ex observerade på olika lokaler kring Sölvesborg (PEBS), Karlshamn, bl.a. 27.5 vid Tubbaryd, men också Slätten, nordvästra Blekinge 25.7 och 6.8 (EBRS), Valje, Ynde 2 ex 10.6 (BAÖS, IFÖS), Bräkne-Hoby, Sjöarp 3 ex 10.6 (BAÖS, IFÖS) och 2 ex 17.7 (WEDS),

Rödeby, Bäckhagen flera observationer 20-28.7 (HEYS).

Kartfjäril *Araschnia levana*. Sommargenerationen.

Nymphalis polychloros (körsbärsfux). BI, Karlskrona, Trantorp 1 obs 4.5 (HEYS), Rödeby, Sofelund 1 ex 15.4 (Conny Philipsson, HEYS), och 1 ex 22.4 (HEYS). Sm, Vissefjärda, Krukö 1 obs 23.4 och 1 ex på bete 27.4 (HEYS), Nybro Svarträcks mäla obs ca 5.5 (KSMS), Vetlanda. Stenberga, Boda 4 ex 3.5 och 3.6. Verkar ha en stabil population 3 år i rad nu (Roger Karlsson).

Nymphalis xanthomelas (videfufs). BI, Bräkne-Hoby, Sjöarp 1 mycket sletet ex 10.6 (BAÖS, IFÖS). Trots flera dagars idrott sökande senare i juni längs delar av Vierydsåns, Silletorpsån, Lyckebyån och Hagbyån till fots (emellanåt med gytta upp till lären), samt med hjälp av gummibåt hittades inga larvkolonier. (BAÖS, BERS, IFÖS).

Vanessa atalanta (amiral). Många rapporter från slutet maj-senhösten (flera rapportörer). *Cynthia cardui* (tistelfjäril). Färre rapporter än *V. atalanta* men ändå många från slutet maj-senhösten (flera rapportörer).

Melitaea cinxia (ängsnätfjäril). NT. Sm, Värnanäs 1 larv i maj. Ovanlig på fastlandet (LTSS).

Apatura iris (sälsglimmerfjäril). Sm, Markaryd, Yttre Gällareböke 1 ex 9.7 (Else Bay, Sten Bay, Birgit Linander, Stig Linander).

Watsonalla binaria (boksikelvinge). BI, Sölvvesborg 1 ♀ 27.7 och 1 ♂ 30.7 på tomten (PEBS), Västervik, Jenny 1 ex 6.9-8.10.

Nordligaste fyndet i landet (EFAS), Öl, Ottenby, Schäferiängarna 1 ex håvat på dagen 12.6 (LTSS), Albrunna lund 11.6 och 9.8, Ås, Ottenbylund 28.7 (KSMS). Mellstaby 1 ex 29.7 (LJRS, LNHS), N. Ålebäck 1 hona 21-30.8 (BZZS), Ås, Ottenby 1 ex 29-31.7 och 1 ex 20-25.8 (KAHS), N. Kvinnabeby rastplats 1 ex 23.7 (Fred Ockruck & Anette Bludau).

Watsonalla cultaria (boksikelvinge). Sm, Värnanäs 1 ex 8.6 (LTSS).

Calospilos sylvata (almfläckmätare). Sm, Grytsjön, Bäckebo 1 ex 20.7 (IFÖS), Dalhem, Larum 18.7 (LTSS).

Fagivorina arenaria (vit lavmätare). EN. Sm, Kristvallabrunn, Granås 1 ex 30.6 (SELLS), Öl, Nedre Ålebäck 1 ex 30.8-18.9 (BZZS).

Dyscia sagaria (skuggmätare). EN. Öl, Mellstaby 1 ex 28.5- 2.6 (LJRS), Solberga alvar 2 ex 4.6 (LJRS, KPOS), Kvinnsgården 3.6 (FOUS).

Hemistola chrysoprasaria (smaragdgrön lundmätare). EN. Öl, Gårdby sandställa 8.7 och 17.7 (KSMS) och 12.7 samt Lilla Frö 15.7 (FOUS).

Anthonechloris smaragdaria (midsommarmätare). Öl, Kärehamn 1 ex 2-15.7 (BZZS).

Cyclophora porata (vattrad gördelmätare). Öl, Runsbäck 1 ex 12.8 LTSS), Mellbytorp 1 ex 6.8 (ROAS).

Cyclophora linearia (bokgördelmätare). BI, Utlångan 1 ex 9-29.6 (BZZS), Sm, Värnanäs 8.6 och 28-30.7 (LTSS). Öl, Nedre Ålebäck 1 ex 14-20.8, Näsby 1 ex 16-30.8 (BZZS), samt Näsby 1 ex 6-16.6 (LTSS).

Scopula rubiginata (rödlätt lövmätare). NT. Öl, Åby sandställa (FOUS, LTSS), Sandby och Näsby (LTSS).

Scopula ornata (prydlig lövmätare). EN. Öl, Arontorp 1 ex 3.10. Udda tid och plats. Ej påträffad på Öland på åtskilliga år (BZZS).

Idaea muricata (rödpudrad lövmätare). BI, Utlångan 2 ex 30.6-16.7, Öl, Mellstaby 1 ex 3-16.7 (LJRS), Nedre Ålebäck 1 ex 29.6-10.7, Näsby 1 ex 12-25.7 (BZZS).

Lythria cruentaria (allmän purpurmätare). Sm, 0,5 km V Hornsö Badplats 1 hona den 29.7 (SÖKS).

Phibalapteryx virgata (mellanmätare). Sm, Värnanäs 1 ex 28-30.7 (LTSS).

Orthonama obstipata (vandrarefältmätare). **Öl**, N. Möckleby, Dörby 1 ex 8-12.10 (KAHS).

Catarhoe rubidata (rödbandad fältmätare). VU.

Söderås

Nybro 25.6 (KSMS).

Öland

Algutsrum, Törnbotten 3.5-3 29.6-4.7 (BÅBS).

Arontorp 8 ex vardera 11-22.7 (BZZS).

Gårdby 2 ex 7-21.7 (ROAS).

Lilla Frö 2 ex 15.7 (FOUS).

Mörbylånga 2 km N 1.5 10.7 (BÅBS).

N. Möckleby, Dörby 10 ex från 1.7 och ett par veckor framåt (KAHS).

Näsby 1 ex 29.6-11.7 (BZZS).

Runsbäck 1 ex 24.7 (LTSS).

Pareulype berberata (berberisfältmätare).

VU. **Öl**, Gårdby, infarten till Skarpa Alby 1 ex i böjan augusti (MKES).

Rheumaptera hastata (vitbandad björkmätare). **Sm**, Algutsboda, Torstemåla 1 ex 8.6 (IFÖS).

Perizoma hydriata (glimfältmätare). NT. **Sm**, Högsby, Nötebäckshult 19.6 (LTSS).

Perizoma bifasciata (snedstreckad fältmätare). NT. **Öl**, Sandby 24-30.7 och 18-24.8 samt Näsby 18-24.8 (LTSS).

Perizoma flavofasciata (brunflammig fältmätare). **Sm**, Västervik, Jenny 11-17.7 (EFAS, LTSS) och Dalhem, Sjöända 1 ex 21.7 (LTSS). **Öl**, Gårdby 17.7 (KSMS), Arontorp 1 ex 26.6, Näsby 1 ex 9-28.6 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 19-21.7 (KAHS).

Perizoma sagittaria (piltecknad fältmätare). NT. **Sm**, Kristvallabrunn, Granås 2 hanar 3.7 och 1 hona 10.7 (SELLS), **Öl**, Algutsrum, Törnbotten 29.6 (BÅBS). Gårdby 6.7 (KSMS), Näsby 1 ex 29.6-11.7, Nedre Ålebäck 1 ex 29.6-10 och 1 ex 11-23.7 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 9-11.7 (KAHS).

Eupithecia insigniata (hagtornsmalmfältmätare). **Öl**, Arontorp 1 ex 15.5 (BZZS).

Eupithecia millefoliata (backmalmfältmätare). **Öl**, Sandby 1♀ 29.7 (BÅBS), Mellstab 1 ex 25.7, 1 ex 26.7, 1 ex 27.7, 1 ex 30.7-1.8 och 1 ex 6-8.8 (LJRS). samt 1 ex 29.7 (LJRS, LNHS).

Eupithecia sinuosaaria (ryska malmfältmätare). **Öl**, N. Möckleby, Dörby 1 ex 12-14.7 (KAHS).

Chloroclystis vata (krönt malmfältmätare). **Sm**, Västervik, Jenny 1 ex 11-17.7. Första fyndet i regionen (EFAS, LTSS). **Öl**, några lokaler på mellerså och södra (KSMS), Mellstab 1 ex 20-21.7, 1 ex 22.7, 1 ex 23.7, 1 ex 27.7 och 1 ex 28.7 (LJRS), Arontorp 1 ex vardera 13 och 15.6 samt 3 ex 21-23.7 och Näsby 1 ex 12-25.7 (BZZS), sydöstra Öland regelbunden i båda generationerna (KAHS), Lenstad 10 ex 25.7 (FOUS), Runsbäck 24.7 (LTSS).

Chesias legatella (större harrismätare). **Öl**, Solberga 1 ex 20.9-5.10 (BZZS).

Aplocera efformata (mindre taggmätare). **Öl**, Kårehamn 1 ex 10-23.8 (BZZS).

Discoloxia blomeri (blomers mätare). **Sm**, Dalhem, Larum flera ex 19-21.7 (EFAS, LTSS).

Closteria anachoreta (svartfläckig högstjärt). **Sm**, Nybro 3.6 (KSMS).

Closteria anastomosis (brungrå högstjärt). **Sm**, Äleem, Linjelund 1 ex 7.7 (IFÖS, Torgny Berntsson, Mikael Johansson).

Pygaera timon (ryska högstjärt). VU. **Sm**, Grytsjön 7 ex 2.6 (LJRS, KPOS, HGNS).

Moma alpium (äfslö). **Sm**, Bäckbo, Skillerhult 1 ex 18.6 (SÖKS), Långasjö, Karsanåla 1 ex 26.6 (IFÖS), Dalhem, Larum 19.7 (LTSS).

Acronicta euphorbiae (blågrått aftonfly). **Bl**, Hasslö 1 ex 23.7 (IFÖS) och 23-27.7 (PMUS).

Simyra albovenosa (lansettvinge). Många ex under sensommaren i **Bl**, **Sm** och **Öl**. Trots genen hel sträckare av dessa.

Cryphia domesticica (blekgult lavfly). NT. **Sm**, Nybro 17.7 (KSMS).

Zanclognatha lunalis (brunaktigt tofsfly). **Sm**, Dalhem, Larum 1 ex 19.7 (LTSS).

Schränkia tenuialis (tvärstreckat mottfly). NT. **Öl**, Arontorp 1 ex 25.7 (BZZS).

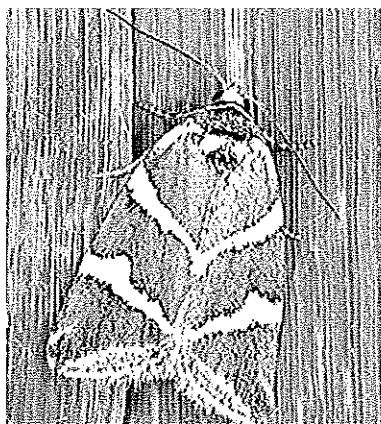
Hypena rostralis (puckligt näbbfly). **Öl**, Arontorp 1 ex 17.6 och Kårehamn 1 ex 28.7-9.8 (BZZS).

Catocala nuptia (vinkelbandat ordensfly). **Bl**, Utlängan ca 20 ex (BZZS), **Sm**, Stensberg 14.9 (FOUS), **Öl**, många ex på södra och östra Öland men något fästligare än 2005 (flera rapportörer).

Catocala paeonia (rosenryggat ordensfly). VU. **Sm**, Madesjö, Stensjön 1 ex 3.8 (IFÖS, Torgny Berntsson, Mikael Johansson) och 2

- ex 11.8 (IFÖS, Torgny Berntsson, Mikael Johansson). *Ephesia fulminea* (gulbandat ordensfly). **Öl**, Mellstabys 1 hane 23.7 (LJRS), Skarpa Alby 1 ex 19.7 (JMLS).
- Phytometra viridaria* (jungfrulinfly). **Sm.** Ålem, Linjelund 29.6 obs (KSMS), Gullabo, Tömenmåla 2 obs 10.6 (HEY'S).
- Lygephila viciae* (tvärlinjerat vickerfly). **Sm.** Ålem, Linjelund 1 ex 7.7 (IFÖS, Torgny Berntsson, Mikael Johansson).
- Colobochyla salicis* (brunlinjerat mätarfly). **Sm.** Ålem, Linjelund 1 ex 24.6 (BAÖS, IFÖS). **Öl**, Nedre Ålebäck 1 ex 8-28.6 (BZZS).
- Polycharisia moneta* (guldgult metallfly). **Öl**, Mellstabys 2 ex 3-16.7 (LJRS), Arontorp 1 ex 1.8 (BZZS).
- McDunnoughia confusa* (droppetecknat metallfly). **Bl.**, Hasslö 15-29.9 (PMUS), **Sm.** Bergkvara, Söderåkra 1 ex 10.8 (IFÖS), Stensberg 22.7 (FOUS). **Öl**, många ex (flera rapportörer).
- Autographa gamma* (gammatecknat metallfly). Första rapporterna för året från 21.5 (BZZS).
- Autographa mandarina* (silverlinjerat metallfly).
- Blekinge**
- Utlängan 1 ex 4-17.8 (BZZS).
- Öland**
- Arontorp 1 ex 9.10 (BZZS).
- Gårdby, infarten till Skarpa Alby 1 ex 10.8 (AAUS).
- Kapelludden 1 ex 16-23.8 (BZZS).
- Kårehamn 1 ex 16-27.7, 1 ex 10-23.8 (BZZS).
- Mellby 2 ex 13-20.8 och 2 ex 17-23.9 (ROAS).
- Nedre Ålebäck 4 ex 1-7.8, 8 ex 8-13.8 (BZZS).
- Näsby 1 ex 3-15.8 (BZZS).
- Runsback 2 ex 5.8 (LTSS).
- Sandby 18-24.8, 6-10.8 och 2 ex 11-18.8 (LTSS).
- Solberga 2 ex 3-15.8 (BZZS).
- Sydöstra Öland 13 ex 9.7-21.9 (KAHS).
- Össby 1 ex 3-15.8, 1 ex 16-30.8 (BZZS).
- Autographa macrogamma* (långfältat metallfly). **Öl**, Mellby 1 ex 7-21.7 (ROAS).
- Syngrapha interrogationis* (frågeteckenme-
- tallfly). **Bl**, Utlängan 1 ex 17.7-3.8 och 2 ex 4-17.8. **Öl**, Nedre Ålebäck 1 ex 11-23.7 och 1 ex 1-7.8. Näsby 1 ex 12-25.7, 1 ex 26.7-2.8 och 2 ex 3-15.8. Össby 2 ex 12-25.7, Kapelludden 1 ex 28.7-9.8 (BZZS), Mellstabys 1 ex 27.7, 2 ex 5.8 och 1 ex 6-8.8 (LJRS).
- Abrostola triplasia* (brungult nässelfly). Många rapporterade men fätaligare än tidiga-re år (flera rapportörer).
- Deltote deceptoria* (vitbandat glansfly). **Bl**, Utlängan 1 ex 9-29.6. 2a fyndet i landskapet (BZZS). **Öl**, N. Möckleby, Dörby 1 ex 23-27.6 (KAHS).
- Deltote bankiana* (tvärstreckat glansfly).
- Blekinge**
- Utklippan 1 ex 21.6-20.7 (BZZS).
- Utlängan 2 ex 4-17.8 och 10 ex 18.8-7.9 (BZZS).
- Öland**
- Kapelludden 1 ex 12.6-1.7 (BZZS).
- Mellstabys 2 ex 18-30.6 och 7 ex 3-16.7 (LJRS).
- Mörbylånga 2 km N 1 \circ 10.7 (BÅBS) och 11.7 (KSMS).
- Nedre Ålebäck 1 ex 29.6-10.7 (BZZS).
- N. Möckleby, Dörby 7 ex 18.6-14.7 (KAHS).
- Näsby 4 ex 29.6-11.7 (BZZS), 6-16.7 (LTSS).
- Runsback 19.6, 26.6, 6-16.7 och 17-23.7 (LTSS).
- Ås, Ottenby 9 ex 24.6-21.7 (KAHS), 2 ex 20.7 (FOUS).
- Össby 1 ex 29.6-11.7, 1 ex 12-25.7 (BZZS).
- Pseudeustrotia candidula* (svartfläckigt glansfly).
- Öland**
- Gårdby 1 ex 28.7 och 1 ex 23-30.9 (ROAS).
- Gårdby sandstäpp 1 ex 18.8 (FOUS), 3 ex 6.8 (WEDS).
- Nedre Ålebäck 1 ex 29.6-10.7, 2 ex 11-23.7, 1 ex 8-13.8, 1 ex 14-20.8, 1 ex 21-30.8 (BZZS).
- Kapelludden 2 ex 28.7-9.8 (BZZS).
- Kårehamn 3 ex 2-15.7, 1 ex 10-23.8 (BZZS).
- Lenstad 3 ex 25.7 (FOUS).
- Mellby 1 ex 20.8 (ROAS).
- Mellstabys 3 ex 29.7 (LJRS, LNHS), 1 ex 30.7-1.8 (LJRS).
- Näsby 1 ex 3-15.8, 1 ex 16-30.8 (BZZS).
- Näsby 8 ex 24.7-18.8 (LTSS).
- Runsback 12.6 och 17-23.7 (LTSS).

Sandby 30.7 (KIMS), 5 ex 11.6-30.7 (LTSS).
Sydöstra Öland regelbunden men mer enstaka än under de föregående åren (KAHS).
Åby 18/8 (FOUS).
Össby 1 ex 3-15.8 (BZZS).

Tvärstreckat glansfly *Deltote bankiana*.

Emmelia trabealis (åkervindefly). VU. Sm, Värmanäs 1 ex 28-30.7. Första fyndet i Sm på många år (LTSS). Många ex på södra Öl i år, bl. Arontorp, Gårdby, Kapelludden, Mellstabys, Mörbylånga, Näsby, Sandby och Åby (flera rapportrörer).

Tristateles emortualis (palpfly). Sm, Långasjö, Karsamåla 2 ex 3.7 (IFÖS). Öl, Sandby obs 23.7 (KSMS), Runsbäck 1 ex 6-16.7 (LTSS).

Heliothis viresplaca (grönaktig knölfly). VU.

Småland

Söderåkra, Bergkvara ex 29.7 (IFÖS).

Öland

Gårdby 3 ex 28.7-4.8 (ROAS).

Gårdby, infarten till Skarpa Alby 1 ex 10.8 (AAUS).

Gårdby sandstäpp 1 ex 6.8 (WEDS).

Kapelludden 1 ex 28.7-9.8 (BZZS).

Mellby 1 ex 25.7, 1 ex 29.7, 1 ex 17-23.9 (ROAS).

Nedre Ålebäck 1 ex 1-7.8, 1 ex 8-13.8, 1 ex 14-20.8 (BZZS).

N. Möckleby Dörby 1 ex 6-12.8 (KAHS), 1 ex hävat på lucernfält 2.8 (LTSS).

Näsby 5 ex 24-30.7 (LTSS).

Sandby 6 ex 13.8 (LJRS), 6 ex 31.7-18.8 (LTSS).

Össby 1 ex 26.7-2.8, 1 ex 3-15.8 (BZZS).

Heliothis peltigera (gulaktigt knölfly). Öl, Solberga 1 ex 30.8-19.9 (BZZS).

Heliothis maritima (strandknölfly). Öl, Mellby 1 ex 28.7 (ROAS).

Helicoverpa armigera (brunaktigt knölfly). Öl, Nedre Ålebäck 2 ex 30.8-18.9 och 1 ex 19.9-3.10 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 3-9.9 (KAHS), Mellby 2 ex 9-16.9, 1 ex 17-23.9, Gårdby 2 ex 17-24.9 (ROAS), Sandby 1 ex 3-13.9 (LTSS) och Näsby 1 ex 1-6.10 (EQTS, IMBS, KAHS, LTSS, PGAS).

Protoschinia scutosa (svartfläckigt knölfly). Öl, Näsby 1 ex 20.9-5.10 (BZZS).

Cucullia artemisae (mallörtkapuschongfly). Bl, Utlängan 1 ex 17.7-3.8 (BZZS).

Cucullia lucifuga (ljusskyggt kapuschongfly). Öl, Runsbäck 1 ex 6-16.7 (LTSS).

Schargacucullia lychnitis (grenkungsljuskapuschongfly). VU. Öl, Kalkstad 1 larv 13.8 (AAUS), Mellstabys 1 ex 17.6, 1 ex 18-30.6 och 4 ex 3-16.7 samt många larver (LJRS), Näsby 1 ex 2-5.7 (LTSS).

Hoplodrina ambigua (ljusringat lövfly). Bl, Hasslö 4.8 (PMUS), Utlängan 1 ex 9-29.6. Första vårfyndet utanför Skåne. (BZZS).

Athetis pallustris (nordiskt känningarfly). Bl, Utlängan 3 ex 9-29.6 (BZZS), Öl, Sandby 11-18.6 (LTSS).

Spodoptera exigua (smalvingat lövfly). Öl, N. Möckleby, Dörby 1 ex 8-12.10 (KAHS), Gårdby 4 ex 23-30.9 (ROAS).

Amphyptera perflua (poppelbuskfly). Sm, Nybro 30.7 obs (KSMS), Madesjö, Stensjön 1 ex 3.8 (IFÖS), Torgny Berntsson, Mikael Johansson. Öl, Gårdby sandfält ca 5 ex 23.7 (IFÖS, Mikael Johansson).

Eucarta virgo (rosa jungfrufly).

Blekinge

Utlängan 30.6-16.7, 1 ex 8-28.9 (BZZS).

Bl, Hasslö 7-11.7 och 14.7 (PMUS).

Småland

Västervik, Jenny 11-17/7 (EFAS, LTSS).

Öland

Beijershamn 2 ex 17.7 (FOUS).

Gårdby 3 ex 23.6-7.8 3 ex 19-22.9 1 ex 20.8-3.9 (ROAS).

Gårdby sandstäpp 1 ex 23-27.6. (KAHS), 17.7 (KSMS).

- Kapeludden 1 ex 12.6-1.7, 1 ex 2-15.7 (BZZS).
- Kårehamn 1 ex 12.6-1.7, 1 ex 2-15.7 (BZZS).
- Mellby 1 ex 18.7, 1 ex 19-22.7 (ROAS).
- Mellstabys 31 ex 3.7-4.8 (LJRS), 1 ex 29.7 (LJRS, LNHS).
- Mörbylånga 11.7 (KSMS).
- Nedre Ålebäck 29.6-10.7, 7 ex 11-23.7, 1 ex 24-31.7, 1 ex 30.8-18.9 (BZZS).
- N. Möckleby kyrka 4 ex 2-16.7 (LTSS).
- N. Möckleby, Dörby (KAHS).
- Näsby 1 ex 9-28.6, 4 ex 29.6-11.7 (BZZS).
- Ottenby 2 ex 20.7 (FOUS), flera ex (KAHS).
- Runsbäck 17 ex 28.6-25.7 och 2 ex 16.9 (LTSS).
- Solberga 1 ex 12-25.7 (BZZS).
- Sandby 3 ex 6-23.7 (LTSS).
- Åby 1 ex 19-27.9 (BZZS).
- Össby 5 ex 9-28.6, 1 ex 29.6-11.7 (BZZS).
- Från 2004 rapporterades om en hona som togs på ägg. Huvuddelen av larverna förpuppade sig (~90%) och ett 30-tal ex kläcktes under 2005. Dessutom övervintrade några puppor till 2006: 3 ex kläcktes 15-17.7 samt 6 ex kläcktes 22-29.7. Dvs fjärilen kan övervintra två år som puppa. (LJRS).
- Phlogophora meticulosa* (tandfly). Tidiga fynd: Öl, Kårehamn 1 ex 12.6-1.7, Näsby 1 ex 9-28.6 (BZZS), Näsby 2-5.7 (LTSS).
- Dicycla oo* (kretsfly). NT. Öl, Vickleby, Karlsvistens 9.7 (KSMS), Lenstad 2 ex 19.7 (IFÖS, Mikael Johansson), Beijershamn 3 ex 17.7 (FOUS).
- Cosmia pyralina* (brunrött rovfly). Öl, Mellstabys 1 ex 25.7, 1 ex 28.7 (LJRS), N. Möckleby kyrka 1 ex 24-30.7 (LTSS).
- Cosmia affinis* (almroffly). VU. Öl, Mellby 2 ex 20.8 (ROAS), Näsby 1 ex 27.8-2.9 (LTSS).
- Agrotisola macilenta* (lädergult backfly). Öl, Arontorp 1 ex 27.6 (BZZS).
- Xanthia gilvago* (ockragult gulvingfly). Bl, Ullångan 6 ex 8-28.9, 2 ex 30.9-11.10 (BZZS), Sm, Söderåkra, Bergkvara 4 ex 16.9 (IFÖS). Öl, många fynd (flera rapporterör).
- Xanthia ocellaris* (ljusribbat gulvingfly). Öl, Gräsgård 15 ex 3.9-30/9 (LJRS).
- Litophane semimbrunea* (askträfly). Bl, Utängan 1 ex 30.9-11.10 (BZZS).
- Litophane ornithopus* (vitgrått träfly). Sm,
- Nybro 13.10 (KSMS), Mjöshytan 1 ex på bete 7.10 (HEYS), mellersta Öl, 2 vårex och 6 höstex (KAHS).
- Xylena exsoleta* (större mantelfly). Bl, Utängan 1 ex 12-29.10 (BZZS). Öl, Gårdby sandställa 1 ex 7-15.10 (IFÖS), Runsbäck 1 ex 1.10 (LTSS), Kapeludden 1 ex 11-19.9, Näsby 1 ex 28.9-5.10 och 1 ex 6-15.10 (BZZS).
- Xylocampa areola* (kaprifoliumfly). Bl, Rödeby, Bäckhagen 1 ex 24.4 (HEYS).
- Eremobina pubulatricula* (ljusgrått ängsfly). EN. Öl, Ottenbylund 28.7 (KSMS), 2 ex 20.7 (FOUS). Sm, Påskallavik, Em flera ex på bete 22-28.7 (LTSS).
- Photedes elymi* (strandräggsfly). Öl, N. Möckleby kyrka och Sandby några ex i juni (LTSS).
- Photedes captiuncula* (dvärgängsfly). Öl, N. Kvinnебы 1 ex 24-29.7 (LJRS), Gårdby sandfält, ca 10 ex 23.7 (IFÖS, Mikael Johansson), 3 ex 6.8 (WEDS). Näsby 1 ex 24.-25.7 (LTSS).
- Amphipoea lucens* (högmossestamfly). Sm, Nybro 21.8 (KSMS).
- Amphipoea crinanensis* (litet stamfly). Sm, Värnanäs 1 ex 28-30.7 (LTSS).
- Hydractinia ultima* (förväxlat stamfly). Öland
- Gårdby 1 ex 20.8-3.9 (ROAS).
- Kårehamn 1 ex 16-27.7 (BZZS).
- Mellby 1 ex 20.8-3.9 (ROAS).
- Mellstabys 2 ex 29.7 (LJRS, LNHS), 1 ex 12.8 (en hona som togs för äggläggning, honan lade 21.8 3 ägg men inget ägg kläcktes (LJRS).
- Nedre Ålebäck 2 ex 11-23.7, 2 ex 24-31.7, 2 ex 8-13.8 (BZZS).
- Runsbäck 1 ex 25.7 och 1 ex 13.8 (LTSS).
- Sandby 23.7 (KSMS), 1 ex 11-18.8 (LTSS).
- Sydöstra Öland 10 ex 19.7-2.9 (KAHS).
- Össby 1 ex 3-15.8 (BZZS).
- Archarnara sparganiii* (igelknopprörfly). NT. Öl, N. Möckleby, Dörby 1 ex 18-19.8 (KAHS).
- Sedina buettneri* (brunstarrfly). NT. Bl, Hasslö 2 ex 15-29.9 (PMUS). Öl, Kårehamn 1 ex 20.9-3.10 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 26-29.9. Ås, Ottenby 2 ex 23-29.9 (KAHS). samt 1 ex 30.9-6.10 (KAHS, EQTS, IMBS, LTSS, PGAS). Näsby 1 ex 24-30.9 (LTSS).

- Calamia tridens* (torvfly). Sm, Nybro 29.7 obs (KSMS), Gårdby sandfält 1 ex 31.7 (IFÖS, Mikael Johansson).
- Hadula trifolii* (klöverfly). Tidiga fynd: Öl, Arontorp 20-22.5 (BZZS).
- Hadena albimaculata* (olivbrunt nejlikfly). Sm, Stensberg 5.6 (FOUS).
- Orthosia minuta* (svartprickigt sälgfly). Öl, Arontorp 28/4 (BZZS), N. Möckleby, Dörby samt Runsten, Dyestad 9.4-20.5 mer än 100ex. Det vanligaste sälgflyet tillsammans med *gothica* (KAHS). Hildeborg 25.4 (FOUS).
- Pachetra sagittigeru* (kamisprötat lundfly). Sm, Värmanäs flera ex 8.6 (LTSS), Söderåkra, Örarevet 2 ex 11.6 (IFÖS).
- Mythimna turca* (rödtsatsat gräsfly). NT.
- Blekinge
- Utlängan 2 ex 30.6-16.7, 5 ex 17.7-3.8 (BZZS).
- Hasslö 4 ex 3-12.7 (PMUS).
- Öland
- Mellstabys 2 ex 3-16.7 (LJRS).
- Nedre Ålebäck 3 ex 29.6-10.7 (BZZS).
- N. Möckleby, Dörby 2 ex 12-18.7 (KAHS).
- Näsby 1 ex 12-25.7 (BZZS).
- Ottenbylund 3♂♂ 19.7 (BÅBS), 6 ex 13-28.7 (KAHS).
- Össby 1 ex 12-25.7 (BZZS).
- Mythimna albipuncta* (vitpunkterat gräsfly).
- Blekinge
- Söderåkra 1♂ 18.8 på tomten (PEBS).
- Utlängan 1 ex 17.7-3.8, 2 ex 18.8-7.9, 2 ex 30.9-11.10, 1 ex 12-29.10 (BZZS).
- Öland
- Kapelludden 1 ex 24.8-10.9 (BZZS).
- Kärra 1 ex 13.8-1.9 (LJRS).
- Mellstabys 1 ex 11.8, 2 ex 13-31.8 (LJRS).
- Nedre Ålebäck 1 ex 8-13.8 (BZZS).
- Näsby 1 ex 3-15.8, 2 ex 16-30.8, 1 ex 6-15.10 (BZZS), 2 ex 7-14.10, 1 ex 15-24.10 (LTSS).
- Ottenby 1 ex 4-5.8 (KAHS).
- Sandby 1 ex 3-13.9 och 1 ex 17-23.9 (LTSS).
- Seby 1 ex 26-29.7, 1 ex 13.8-1.9 (LJRS).
- Segerstad 1 ex 27.8-2.9 (LTSS).
- Solberga 2 ex 3-15.8 (BZZS).
- Össby 5 ex 9-28.6, 1 ex 3-15.8 (BZZS).
- Mythimna vitellina* (äggult gräsfly). Bl, Utängan 3 ex 30.9-11.10, Öl, Össby 1 ex 20.9-5.10 (BZZS), Segerstad 1 ex 1-6.10 (KAHS).
- EQTS, IMBS, LTSS, PGAS), Runsbäck 1 ex 19.9 (LTSS).
- Mythimna l-album* (l-tecknat gräsfly). Öl, Hulterstad 1 hona 23-30.9 (LJRS), Näsby 1 ex 10-19.9, Mellby 1 ex 20-27.9, Näsby 1 ex 30.8-18.9 (BZZS), Ås, Ottenby 1 ex 10-16.9 (KAHS), Gårdby 2 ex 17-24.9 (ROAS), Näsby 1 ex i betesfälld 17-23.9 (LTSS).
- Noctua interposita* (storfläckigt bandfly). Öl, Nedre Ålebäck 1 ex 14-21.8 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 20-26.8 (KAHS), Gårdby 1 ex (Stefan Johansson gm ROAS).
- Noctua janthina* (violettgrått bandfly). Bl, Hasslö 23-27.7 (PMUS), Öl, södra och östra delen många fynd (flera rapportörer).
- Noctua interjecta* (rödbrunt bandfly). Bl, Utängan 1 ex 4-17.8, Utklippan 1 ex 18.8-12.9 (BZZS), Öl, Mellstabys 1 ex 25.7, 1 ex 5.8 (LJRS), 1 ex 29.7 (LJRS, LNHS), Seby 1 ex 30.7-3.8 (LJRS), Näsby 1 ex 3-15.8, Össby 1 ex 16-30.8 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 29-31.7 samt 1 ex 4-5.8 (KAHS), Mellby 1 ex 20.8 (ROAS), Runsbäck 1 ex 6-10.8 och Näsby 1 ex 6-10.8 (LTSS).
- Epilecta linogrisea* (gråvatrat bandfly). Öl, Gårdby sandfält 1 ex 25.7 (IFÖS, Mikael Johansson), 1 ex 31.7 (IFÖS, Mikael Johansson), Åby 1 ex 2.9 (IFÖS, Mikael Johansson).-
- Actebia praecox* (grönt jordfly). Öl, Mellstabys 1 ex 13-31.8 (LJRS). Relativt gott flygår längs Östra Öland och på Utängan (BZZS).
- Sm, Kalmar, Stensberg 1 ex (FOUS).
- Peridroma saucia* (vittofsjordfly).
- Blekinge
- Hasslö 1 ex 11.10 (PMUS).
- Utlängan 1 ex 30.9-11.10, 5 ex 12-29.10 (BZZS).
- Småland
- Västervik, Jenny 1 ex 9-23.10 (EFAS).
- Öland
- Gårdby 1 ex 16.9 (ROAS).
- Kapelludden 2 ex 3-18.10, 1 ex 19-24.10 (BZZS).
- Lenstad 1♂ 1♀ på bete 11.10 (BÅBS).
- Mellby 1 ex 17-23.9 (ROAS), 1 ex 16-24.10 (BZZS).
- N. Möckleby, Dörby 1 ex 19.10 (KAHS).
- Näsby 1 ex 15-24.10 (LTSS), 1 ex 28.9-5.10, 1 ex 6-15.10, 2 ex 16-24.10, 1 ex 6-24.10 (BZZS).

Össby 1 ex på bete 15.10 (IMBS).

Solberga 2 ex 6-24.10 (BZZS).

Stenåsa, N Kvinneby 1 ex 9-14.10 samt 1 ex 21.10-2.11 (KAHS).

Agrotis ripae (havstrandjordfly). BI, Ut längan 1 ex 9-29.6 (BZZS), ÖI, Mellstab 1 ex 17.6 (LJRS), Näsby 3 ex 9-28.6 och 1 ex 29.6-11.7 (BZZS), Sandby 11-18.6 och 2-5.7 samt Näsby 2-5.7 (LTSS).

Agrotis ipsilon (kommajordfly). Första rapporten: BI, Ut längan 2 ex 30/6-16/7 (BZZS).

Chersotis cuprea (kopparbrunt jordfly). ÖI, Mellstab 1 ex 2.9 (LJRS), Solberga 3 ex 16-30.8, Nedre Ålebäck 1 ex 21-30.8 (BZZS), Näsby flera ex 18-24.8 och Sandby 1 ex 11-18.8 (LTSS).

Xestia ashworthii (blågrått jordfly). Sm, Grytsjön 1 ex 7.7 (IFÖS, Torgny Berntsson, Mikael Johansson).

Eugrapha sigma (rödkantat jordfly). ÖI, Arontorp 2 ex 29.6 (BZZS), Sm, Ålem, Linjelund 2 ex 24.6 (BAÖS, IFÖS), 5 ex 7.7 (IFÖS, Torgny Berntsson, Mikael Johansson, Grytsjön 5 ex 14.7 (IFÖS, Torgny Berntsson, Mikael Johansson), Kråksmåla, Mjöshyltan 1 ex 27.6 (LTSS).

Cerastis leucographa (brunrött skogsfly). ÖI, N. Möckleby, Dörby 1 ex 29.4-6.5 (KAHS).

Euproctis chrysorrhoea (äpplerödgump).

Blekinge

Utlängan 13 ex 30.6-16.7 (BZZS).

Utklippan 1 ex 21.6-20.7 (BZZS).

Öland

Gårdby sandstäpp 3-♂ 6.7 (BÅBS).

Kapeludden 9 ex 2-15.7 (BZZS).

Kårehamn 2 ex 2-15.7 (BZZS).

Mellby 8 ex 1-10.7 (ROAS).

Mellstab 4 ex 3-16.7 Mellstab (LJRS).

Nedre Ålebäck 10 ex 29.6-10.7 (BZZS).

N. Möckleby, Dörby 1 ex 1-8.7 (KAHS).

Näsby 2 ex 6-16.7 (LTSS), 8 ex 29.6-11.7 (BZZS).

Ottenby 4 ex 1-8.7 (KAHS).

Sandby 1 ex 6-16.7 (LTSS).

Össby 8 ex 29.6-11.7 (BZZS).

Lymantria dispar (lövskogsmunna). ÖI, Jordtorpsåsen 1 ex 2-8, Ismantorp Borg 1 ex 31.7, Tävelsrum 2 ex 30.7. Samtliga hanar på feromon. (KIMS). Arontorp 5 ex 21.7-2.8 (BZZS), Runsten, Dyestad 3 ex 22.7-5.8 (KAHS), Runsbäck 1 ex 1.8 (LTSS).

Calliteara abietis (granharfotspinnare). ÖI, N. Möckleby, Dörby 1 ex 3-9.9, Runsten, Dyestad 1 ex 9-16.9 (KAHS).

Nycteola asiatica (poppelfotspinnare). BI, Ut längan 1 ex 8-28.9, ÖI, Nedre Ålebäck 1 ex 30.8-18.9 (BZZS).

Meganola albula (vit trågspinnare). ÖI, Mellstab 1 ex 3-16.7 (LJRS), Näsby 4 ex 29.6-11.7, 7 ex 12-25.7, Össby 7 ex 29.6-11.7, 5 ex 12-25.7, Nedre Ålebäck 11 ex 29.6-10.7, 4 ex 11-23.7, 1 ex 24-31.7, Kapelludden 1 ex 16-27.7 (BZZS), Sydöstra Öland spridd och regelbunden under juli (KAHS), Ottenby 20/7 (FOUS), Näsby flera ex under juli och september (LTSS).

N. aerugula (vitpucklig trågspinnare). ÖI, Nedre Ålebäck 1 ex 29.6-10.7 (BZZS), Gårdby sandstäpp 12/7 (FOUS).

Pelosia muscerda (punkterad lavspinnare). BI, Ut längan 1 ex 4-17.8, Ut längan 2 ex 17.7-3.8 (BZZS), ÖI, Ottenbylund 1-♂ 4.8 (BÅBS), Mellstab 1 ex 25.7, Gråsgård 1 ex 24-29.7 (LJRS), Gårdby sandsält 1 ex 25.7 (IFÖS, Mikael Johansson), Nedre Ålebäck 1 ex 29.6-10.7, 1 ex 24-31.7, 1 ex 1-7.8, Kapelludden 1 ex 28.7-9.8 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 9-11.7 samt 1 ex 17-21.9, Ås, Ottenby 1 ex 29-31.7 (KAHS), Beijershamn 17/7 1 ex (FOUS).

Pelosia obtusa (vasslavspinnare). BI, Ut längan 2 ex 30.6-16.7, Ut längan 3 ex 17.7-3.8 (BZZS), Sm, Västervik, Jenny 1 ex 18-22.7 (EFAS), ÖI, Vickleby, Karlevistenen 7.7.

Många fler sågs, på Hg-ljus (BÅBS).

Lithosia quadra (kungslavspinnare).

Blekinge

Utlängan 1 ex 17.7-3.8 (BZZS).

Småland

Skillerhult, Bäckebo 1 hane vardera 13 och 27.7 (SÖKS), Västervik, Jenny 4 ex 26.9-8.10. (EFAS).

Öland

Arontorp 2 ex vardera 19.7, 21.7 och 26.7 (BZZS).

Ismantorp Borg 2 honor 28.7 (KIMS).

Gårdby sandsält 1 ex 23.7, 1 ex 25.7, 1 ex

31.7 (IFÖS, Mikael Johansson).

Ismantorp Borg 2 honor 28.7 (KIMS).

Lenstad 4 ex 25.7 (FOUS).

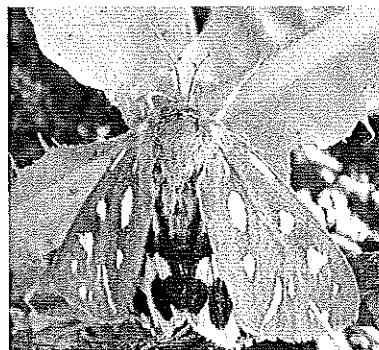
N. Möckleby, Dörby ca 30 ex i två generationer (KAHS).

Runsbäck 1 ex 23.9 (LTSS).

Runsten, Dyestad ca 50 ex av båda könen 11.7 till mitten aug, sedan ca 25 ex i en 2:gen 17.9-20.10 (KAHS).

Dyzauxes ancilla (fönstervingespinnare). CR, Öl, 2 km N Mörbylånga (ca 5 km söder om kärnområdet). 1♂ 10.7 samt Bejershamn 1♂ (i kärnområdet). 20.7. Ett drygt hälvdussin ♂ kom fram på Hg-lampa (BÅBS).

Hyphoraiia aulica (gulfläckig igelkottspinnare). CR, Öl, Jordtorptorpsåsen 1 larv 18.5 (BZZS), ett par larver i april (BERS, LTSS), Högsrum, Noaks ark 1 död larv (LTSS) och Räpplinge, Gestadås ett dussin larver (LTSS, Håkan Lundkvist).

Gulfläckig igelkottspinnare *Hyphoraiia aulica*.

Foto: Förf.

Paramesia plantaginis (mindre igelkottspinnare). Öl, Lenstad 1 ex 19.6 (Kalle J Löfberg, Pav Johnsson och Claes Möllersten), Sm, Vetlanda, Stenberga, Ulvarp 2-4 ex 18.6, Boda 21.6. Verkar ha en stabil population i

socknen, där den dyker upp lite varstans (Roger Karlsson).

Spilosoma urticae (vit tigerspinnare). Öl, Mellstabys 8 ex 17.6, 5-8 ex 18-30.6, 2 ex 3-16.7 (LJRS), färligare än 2005, men i flertal ex på flera lokaler (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 23-27.6 (KAHS), Näsby 2-5.7 och Runsbäck 11.6, 19.6 och 28.6 (LTSS).

Tyatira jacobaeae (karminspinnare). Öl, Tävelsrumsåsen 10 ex 4.6 Kåtorp (LJRS, KPOS), 2 ex 22.6 (Kalle J Löfberg, Pav Johnsson och Claes Möllersten).

Rapportörer

AAUS = Anders Amandusson, **BAÖS** = Anders Brattström, **BERS** = Fredrik Bjerding, **BPOS** = Per Olof Bengtsson, **BZZS** = Per-Eric Betzholtz, **ÅBBS** = Bengt Åke Bengtsson, **EBRS** = Bertil Ericsson, **EFAS** = Stefan Ekroth, **FAZS** = Markus Franzen, **FOUS** = Markus Forslund, **HEYS** = Benny Henriksson, **HGNS** = Göran Hagerum, **IFÖS** = Fabian Idensjö, **JMLS** = Magnus Jeansson, **JSNS** = Sven Johansson, **KAHS** = Hans Karlsson, **KDVS** = Dave Karlsson, **KIMS** = Ingemar Karlsson, **KPOS** = Per-Olov Kall, **KSMS** = Peter Koch-Schmidt, **LBOS** = Bo-Göran Larsson, **LNHS** = Henrik Lind, **LJRS** = Jesper Lind, **LTSS** = Mats Lindeborg, **LÖVS** = Richard Lövgren, **MKES** = Kent Martinsson, **OLBS** = Bo Olsson, **PEBS** = Bert Pettersson, **PMUS** = Magnus Pettersson, **ROAS** = Anders Robertsson, **SEHS** = Peter Streith, **SELLS** = Roger Selldén, **SÖKS** = Per Sjökvist, **WEDS** = Bengt Wendel.

Tack

Jag vill härmed tacka alla rapportörer!

Referenser

- Gärdenfors, U. (ed). 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005. – ArtDatabanken/SLU/Naturvårdsverket, Uppsala
- ◎ Svensson, I., Elmquist, H., Gustafsson, B., Hellberg, H., Imby, L. & Palmquist, G. 2001. Rev. Catalogus Lepidopterorum Suecicæ. – Hemsidan hos Entomologiska Föreningen i Stockholm.
- Svensson, I. & Palmquist, G. 1990. Förteckning över svenska fjärilsnamn. – Naturhistoriska RiksLitteratur, Stockholm.

Förf:s adress: Dackegatan 3, 392 44 KALMAR – E-post: matslindeborg@hotmail.com

Medelhavsfruktfluga *Ceratitis capitata* (Wiedemann) – en fluga att se upp med!

WILLY KRONBLAD

I vårt kök i Ekenässjön fick min fru syn på en mycket vacker fluga sittande i fönstret dagen innan nyårsafton 2006. Flugan togs tillvara och preparerades. Den var tydligt mindre – längd 4,5 mm – än en vanlig husfluga. Efter några dagar dök ett andra exemplar upp och ytterligare ett ex. två dagar senare.

Grann fluga ...

Flugan var mycket grant tecknad med helt gula ben. Pannan, mellan de tre punktögonen och antennerna, hade ett karakteristiskt spröt på var sida som i änden hade en utvidgning i form av en rombformad platta.

Photo: Scott Bauer

Vackra fruktflugan *Ceratitis capitata*, en ny skadegöpare!

Thorax var svart- och gultecknad med silverglänsande hår, buken mestadels

gul. Bakkroppens sidor var rödaktiga och även någon ryggled var rödgul. Vingarna var genomskinliga utom fläckvis, där de var guldglänsande.

En bild sändes till Christer Bergström. Han sände vidare till Hans Bartsch, som artbestämde flugan till *Ceratitis capitata*, tvåvingar Diptera, familj Tephritidae, fruktflugor.

... men skadlig!

Arten betraktas som ett fruktat skadedyr där den förekommer. I Sverige hittas den varje år införd med ekologiskt odlade frukter, men den kan inte anses som etablerad.

Den utvecklas bl a i apelsiner, och sådana hade jag liggande i köket där den hittades. Honan lägger sina ägg i sprickor i frukternas skal. I södra Europa har den angripit persiko- och aprikosodlingar men även äpplen. I Kalifornien beräknas kostnaderna för diverse flugangrepp uppgå till hundratals miljoner dollar varje år!

Kolla dina köksflugor!

Håll uppsikt, bär vad det är dyker den kanske upp inomhus hos dig!

Tack!

Ett stort tack för hjälpen till Christer Bergström och Hans Bartsch. Bert Gustafsson och Thomas Pape tackas för uppgifter om utbredningen.

Förfs adress: Skogsvägen 10, 574 50 EKENÄSSJÖN – Epost: willy.kronblad@pp.sbb.se

Mitt intresse för VEDSKALBAGGAR

ÅKE LINDELOW – Medlem i FSOE (6)

Fånga den!

Solen gassade. Hela Ålands hav låg blankt. Familjen låg med segelbåten vid ett skär för att äta medhavd matsäck. Sommarlov. Semester. Och där ...

Mormors syster samlade fjärilar

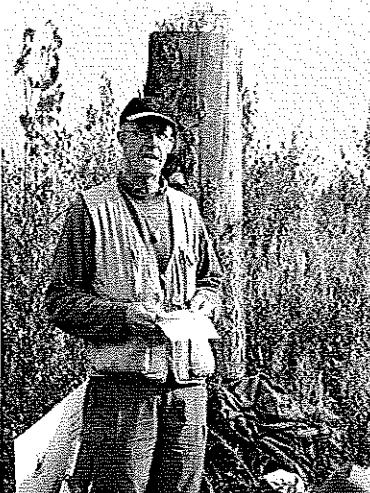
Barnslig nyfikenhet på naturen blommade på en stor skärgårdsö. Min bror och jag samlade ormar som vi lekte med. Varje sommar tämjdes en skattunge. Mormors syster samlade fjärilar. Några skalbaggar och fjärilar hammade på nål in en gemensam samling. Fältbiolog och allmänt naturintresse ledde till Skogshögskolan och jägmästarstuderier. En grundläggande kurs i skogsentomologi med Bengt Ehnström som lärare utstakade tillvaron. Under utbildningens långa studieresä genom Sverige samlade jag och en kurskamrat skalbaggar under varje ledig stund, ja inte bara då – en och annan lärare uppskattade inte de två studenterna som hela tiden lät sig distraheras av baggar som skulle in i rör. Efter några års studier och ett examensarbete om insekter på contortatall fick jag börja arbeta på avdelningen för skogsentomologi under Bertil Lekanders ledning.

Att samla insekter var för mig ett sätt att lära och efter 25 års samlande fick samlingen ett nytt värde. Numera har jag, i mitt professionella jobb som undervisare och rådgivare, stor glädje av de kunskaper som uppbyggnaden av min samling har fört med sig.

Turbagge

Vi fångade den stora aspvedbocken – ja, det var den som landade på mors tröja den där sommardagen när vi satt och åt matsäck i segelbåten. Vi tog den med hem och efter avlivning i ättiketer klistrades baggen på vit kartong med Karlssons klister och placerades i en byrålåda. Efter ett par timmar hördes märkliga ljud från byrån. Vår första bagge hade vaknat upp, och under högljudda protester försökte den lösgöra sig från klistret!

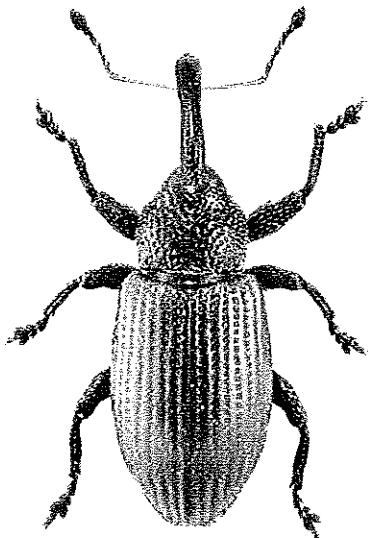
Exemplaret sitter fortfarande i min samling, något av Joakim von Ankas första krona, den som för tur med sig.

Ute i fält. Dödvedsexkursion i Delsbo 2002.
Foto: Rolf Segerstedt.

Habegär som väcker minnen

Visst känner jag ibland ett habegär när någon esterlängtad bagge plötsligt dyker upp – den ska jag ha!

Den vackra viveln *Dorytomus dorsalis* väckte habegär!
Foto: C. Fägerström 2006.

Som *Dorytomus dorsalis* när den en vacker dag i maj siktades på en sälg. Lackröd med svart sutur, då greps jag av habegär! Denna art hade jag drömt om i många år.

Alla baggar i samlingen är också blad i livets dagbok, många minnen dyker upp när de betraktas! Tillsammans med goda samlaryvänner kan gemensamma upplevelser väckas till liv när huvudet böjs över lådorna.

Vedlevande skalbaggar och då särskilt barkborrar har efter hand blivit mitt specialintresse. En skalbaggsgrupp som i hög grad hör ihop med mitt nuvarande arbete på Sveriges lantbruksuniversitet. En del arter är skadedjur men många är sällsynta och numera rödlistade. Härligt att ha kunskap om arterna och deras egenheter som har stor betydelse för hur vi lämpiligen bör förvalta våra skogar i balans mellan att begränsa skadeverkningar och ändå att möjliggöra överlevnad.

/Gräddö 3 januari 2007

Förf:s adress: Nyängen 4, 760 15 GRÄDDÖ – E-post: Ake.Lindelow@entom.slu.se

Studie
främjandet

Studiefrämjandet i Kalmar

FSOEs jubileumsexkursion i Blekinge

OWE NODMAR

SydOstEntomologerna gjorde i slutet av juli 2006 en sommarexkursion i östra Blekinge i samband med föreningens tioårsjubileum. Benny Henriksson och undertecknad hade lovat att guida i Sveriges Trädgård. Vi hade också fått tillstånd av Länsstyrelsen att samla med ljus och lampa i Högasands naturreservat.

Reservatet Skärva

Dagen började med att Benny och jag guidade i de härliga lövskogarna i östra Blekinge. Vi startade med ett besök på Skärva strax utanför Karlskrona. Eftersom där är naturreservat samlade vi inga insekter men vi observerade en ekoxhona som kröp på en ekstock. Området är nyligen restaurerat och man har frihuggit mycket av de gamla träden, framför allt ek. Det som gläder är att man lämnat förhållandevis mycket död ved kvar även på marken, en företeelse som föreningen har påtalat som en brist vid uppröjning i reservat och andra hagmarker. I fårspillning fanns den ovanliga dyngbaggen *Onthophagus similis*, mindre horndyvel.

Stor bokstubb

Efter Skärva åkte vi några kilometer mot norr för att titta på en av Blekinges största högstubbar av bok (fig.). Här fanns bokboxen *Dorcus parallelopedius* i mängd och tidigare under sommaren hade jag sett en jättestor ekohane som flög omkring för att till slut sätta sig i en stor hasselbuske.

Burger King i Karlskrona blev vår nästa anhalt. Där åt vi lunch och mätta åkte vi därefter till Jämjö för att håva i ett gammalt grustag som håller på att växa igen. Den mest intressanta skalbaggsarten här var viveln *Sitona gressorius*. Vi hann också med att rekognosera Högasand norr om Kristinopel i östligaste Blekinge.

Grillfest och lysning

Framåt kvällningen åkte vi hem till mig i Juvansmåla för att grilla, umgås, prata insekter och ha allmänt trevligt. Vi återvände senare till Högasand för att lysa med kvicksilverlampor för att locka fjärilar och skalbaggar. Högasand är den sista resten av dyn- och sandlandskapet på den s k littorinavallen i östra Blekinge. Idag ligger den några kilometer från Östersjön men under Littorinahavets tid, någon gång för 10 000 - 3 000 år sedan, gick stranden här. Tidigare var sanddynerna mycket mer utbredda och det påstås att när svenskar och danskar förhandlade om fred vid Brömsebro år 1645 kunde det vara nästan omöjligt att ta sig fram till Brömsebro söderifrån. Området planterades i början av 1900-talet med tall och idag är bara en liten spillra kvar av det gamla dynlandskapet i östra Blekinge.

Vad hittade vi då för trevliga fjärilar i Högasand? Spetsgräsmottet *Crambus hammellus (hamella)* sågs i ett exemplar. Den lever företrädesvis på sandmarker men även på hedar och gräs-

marker. Den är i landet noterad från de flesta landskap från söder till längst i norr, men i Blekinge är den endast känd från lokalens i Högasand. Dess flygtid inträffar främst i augusti. Larven lever av gräsarter.

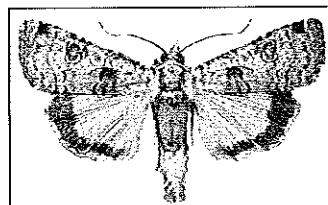
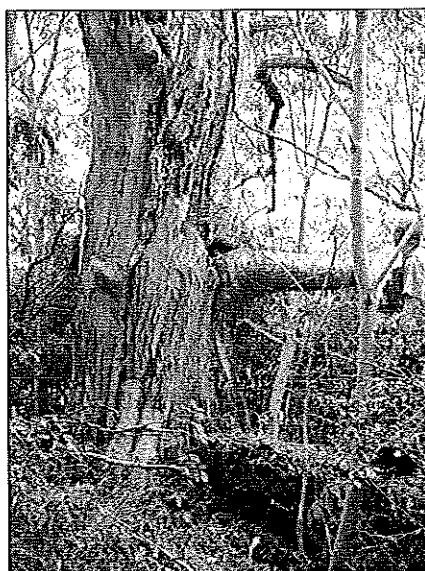
Ett ex av gråvatrat bandfly *Epilecta linogrisea* observerades också på dukten (fig.). Arten är mestadels känd från sandmarker men även vid hällmarker och mer sällan i skogsmiljö. Är i landet noterad från söder till Uppland. Flyger i en generation från mitten juli till slutet augusti. Larven lever först på gräs men senare på örter som *Rumex acetosella* med flera.

Under dagen observerade vi också flera ex av den åttafläckiga praktbaggen *Buprestis octoguttata* som flög

nära sanden intill döda tallrötter. På natten kom ett ex av kvickbaggen *Cordicomus sellatus* flygande till lampen. Den är i rödlistan upptagen som NT (missgynnad). Arten är sällsynt tagen på sandområden med spridda fynd ända upp till Lappland. Den är funnen både vid havet och vid insjöar samt på andra sandiga områden. Den lever under tång, bland växtrester och i liknande miljöer. Den missgynnas av att sandområden växer igen och att öppna sandytor kraftigt minskar, bl a i östra Blekinge.

Tack

Föreningen tackar Länsstyrelsen i Blekinge som gav oss tillstånd att samla i Högasands naturreservat.

Gråvatrat bandfly *Epilecta linogrisea*.

Kanske Blekinges största bokstubb? Lokalen uppskådade ett stort antal av ekoxbaggen bokoxen *Dorcus parallelipedus*. Foto: Förf..

Öländska småfjärilar (7)

Mindre kornellmal *Antispila treitschkiella*

BENGT Å. BENGSSON

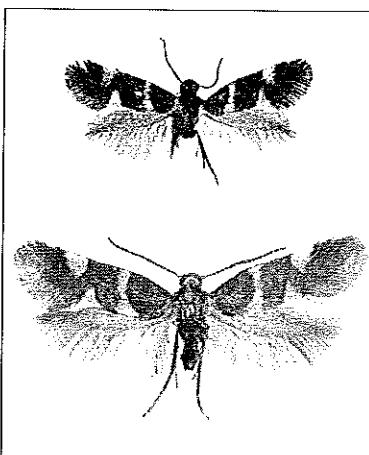
Nya svenska fjärilsarter är inte så lätt att hitta. Vi har ju hållit på med insamlingar i flera hundra år och de flesta kända och viktiga naturområden i landet har besöks av folk, som nyfikenhet har huvat sig igenom terrängen eller lust där på nätterna.

Till en viss del beror det på slumpen om man träffar på något nytt. Man ska vara på rätt plats vid rätt tid. En liten portion misstänksamhet är inte heller fel. Det som avviker från det normala ska man inte släppa ifrån sig.

Under försommaren 2006 fick jag ett telefonsamtal från Ingvar Svensson, som tillsammans med Nikolajs Savenkov från Lettland och Hartmut Röweck från Tyskland samlade fjärilar på Gotland. De hade funnit en mätare *Asthena anseraria* ny för landet. Larven lever på skogskornell *Cornaceae sanguinea*. Strax efteråt meddelades att den också var funnen på Öland. Det var alltså läge för att titta efter denna mätare i de närmaste omgivningarna där det växte skogskornell.

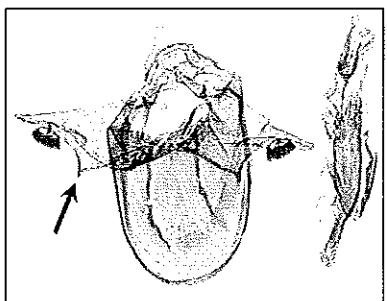
Den 28 juni blåste det en hel del från sydväst. Även om det var sent för *anseraria* kunde man ju göra ett försök. Jag cyklade iväg till en ridå av buskar och träd som avskilde två långsträckta åkerlappar. Platsen var bara ca 1 km sydost om mitt hus. På läsiden slog jag med håven på grenar och

buskar och fick ut en hel mängd småfjärilar. De flesta var triviala arter, men bl a ett vacker exemplar av **blek rosevecklare** *Notocelia roseacolana* hamnade i håven. Numera hittar man den varje år men för några årtionden sedan var den ganska ovanlig.

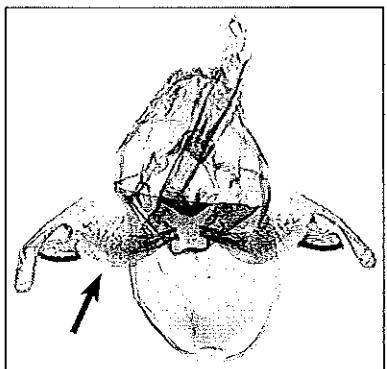

Figur 1. Den nya arten mindre kornellmal överst, den sedan gammalt välkända större kornellmal underst.

Bland alla micros som flög ut från vegetationen fanns också en bladhållmal, som både var mindre och mörkare än den på Öland allmänt förekommande **vildkornellmalen** *Antispila metallella* (Denis & Schiffermüller, 1775). Dessutom borde denna art inte flyga i slutet av juni!

Figur 2. Hangenitalierna av mindre kornellmal.

Figur 3. Hangenitalierna av större kornellmal.

Jag sneglade misstänksamt på djuret under sommaren och hösten tills jag i oktober började genitalpreparera sommarens fångst. Meddetsamma såg jag att det då rörde sig om något helt annat än *metallella*. Snabbt kunde jag med hjälp av bestämningsböcker konstatera, att jag mycket överraskande hade fått in det första exemplaret i Sverige av *Antispila treitschkiella* (Fischer v. Röslerstamm, 1843).

Nu fanns det dock ett namnproblem att gripa sig an. Det var Roland Johansson (Tack!) i Växjö som ledde

mig in på lösningen. I litteraturen fanns det nämligen tre arter som liknade mitt djur. I England ansåg man sig ha *A. petryi* Martin, 1898 och i östra Europa hade man en annan art, *A. stachjanella* Dziurzynski, 1948. Alla var i stort sett identiska utvändigt.

I ett verk av polacken Jozef Razowski (1978) fanns emellertid nomenkaturen redan avklarad. Alla tre 'arterna' var en enda art och eftersom *treitschkiella* var beskriven först, var det detta namn som gällde.

Vid ett europeiskt fjärilsmöte i Lednice i Tjeckien 1994 stötte jag på arten första gången. Larven minerade i bladen på skogskornell på precis samma sätt som *metallella*. Jag kunde då kläcka ut några exemplar och hade alltså jämförelsematerial i min samlings. Dessutom fanns det goda avbildningar av hangenitalierna i Razowskis verk, så identifieringen var helt säker.

Hur känner man då igen *treitschkiella*? Till att börja med på storleken, knappt 6 mm i vingspannet mot *metallella*'s ca 8 mm. Framvingens grundfärg är nästan svart medan *metallella* ser brunviolett ut. Hangenitalierna skiljer sig också tydligt åt genom skillnader i sacculus och saccus (fig. 2 och 3).

Den nya arten finns närmast i mellersta Polen så luckan upp till Öland är ganska betydande. För övrigt är *treitschkiella* bara känd från ett drygt dussintal länder i Central- och Sydeuropa. Det ska bli intressant att följa denna arts utveckling i Sverige. Sanntolk är arten relativt nyinvandrad och det förefaller inte osannolikt att den också kan ha hittat till Gotland.

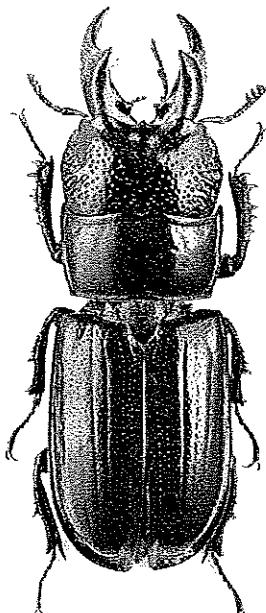
Jag valde att presentera den här spännande arten i serien om öländska småfjärilar eftersom den ännu bara är känd härifrån. Förhopningsvis får vi se den från flera svenska lokaler i framtiden!

Så till artens svenska namn. Vår gamla välkända *A. metallella* måste ha ett nytt namn, så också den nya *treitschiella*. Valet tycker jag känns gitvet. Vår gamla art föreslås heta **större kornellmal** och den nya **mindre kornellmal**.

Litteratur

- Razowski, J., 1978. Motyle (Lepidoptera) Polski. Część III – Heteroneura, Adeloidea.
– Monografie Fauny Polski. Del 8: 1-137, 11 planscher.
- Karsholt, O. & Razowski, J., 1996. The Lepidoptera of Europe. A Distributional Checklist. – Apollo Books. Stenstrup.

Förf:s adress: Lokegatan 3, 386 93 FÄRJESTADEN – E-post: bab1@spray.se

SydOstBaggen

Ceruchus chrysomelinus^{EN} (Hochenwarth, 1785), svartoxe, 11-18 mm. Tillhör familjen Lucanidae, ekoxar. Sentida fynd föreligger från Blekinge, Småland, Öland, Södermanland, Uppland och Gästrikland. Bilden visar en hane som har betydligt större huvud och käkar än honorna.

Svartoxen lever i grova lågor med rödmurken ved. De allra flesta fynden är gjorda i granlågor med god markkontakt i gamla skuggiga naturskogar. Förmodligen har de angripna stammarna legat på marken under lång tid. Förpuppeningen sker vanligen i augusti – september och de nykläckta skalbaggarna övervintrar i veden. De är aktiva först i skymningen, och på försommaren kan man då finna dem krypande framme på lågorna. Arten angriper samma stam under en lång följd av år, vilket gör att den förr var en vändefull nedbrytare av gamla döda träd i naturskogarna.

(Efter ArtDatabankens Artfaktablad)

Carl von Linné – en ryktbar händelse 1741

BENGT ANDERSSON

Med anledning av Linnés födelsår 1707 observeras i år hans 300-årsdag med många olika arrangemang i Sverige. Allt intresse för vår kanske mest kända personlighet alla kategorier är naturligtvis berättigat.

En händelse som dock visar den kände Linnés mänskligitet, är det bedrägeri han blev underkastad under den ölandsska resan 1741. Då utsattes Linné för ett spratt av sina studenter! De 'fann' den 19 juni en skalbagge på stranden vid Byrum och Linné beskrev fyndet i sin dagbok:

"SCARABAEUS maxillis lunulatis, prominentibus, dentatis, thorace utrimque tridentato fanns död och uppstorkad på sanden. Huvudet, halsen, magen voro mörkbruna med små utgravda punktar. Bröstet var inunder ludit och på sidorna taggigt. Hela kreaturet var stort som en hornoxe (= ekoxe, red.), men rundare."

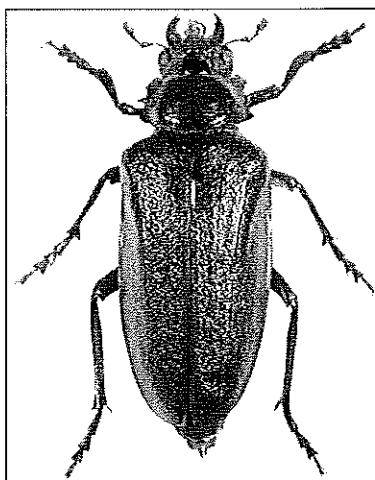
Den latinska texten översätts ungefär: "Bladhorning med månformade, framträdande, tandade käkar, halssköldens sidor tretandade."

Kreaturets identitet: På kroppen av en taggbock *Prionus coriarius* hade studenterna fått huvudet av en ekoxe *Lucanus cervus* – troligen hona, annars hade Linné omedelbart känt igen huvudet! Hur den 'nya arten' kunde ha sett ut visas till höger! Inte underligt att Linné blev lurad!

*¹ Som kuriosum kan tilläggas att den beramade *Scarabaeus tridentatus* hängde med som ett eget taxon i både *Systema Naturae* (Linné, 1758) och i *Fauna Svecica* (Linné, 1761) (M. Sörensson, pers. medd.). Blev Linné någonsin varse sitt missstag? Det dröjde i så fall mer än 20 år! Linnés studenter begick dock själva missstagen att inte visa upp hela taggbocken, som då hade varit ny för vetenskapen! Denne art beskrevs av Linné 1758.

Notera: Under jubileumåret 2007 finns '*Scarabaeus tridentatus*' att beskåda på Fjärilmuseet i Halltorp, Öland.

Förf:s adress: Borgvägen 10, 382 45 NYBRO – E-post: bean2@glocalnet.net

Figur 1. En bild av den hopplockade 'taggoxen' *Scarabaeus tridentatus* Linnaeus 1758, som den kan ha visats upp för Linné i Byrum den 19 juni 1741! Konstruktör och foto: Förf.

Tack

Ett stort tack till latinkunnige Rune Persson, Nybro, som har kontrollerat stavningen i beskrivningen av *Scarabaeus tridentatus* från boken *Linnés Öländska och Gotländska resa!*

FSOE - 2007

Sommarens och höstens program

➤ 18-19 maj – "Tälthelg" vid Ottenby/Södra udden

FSOE kommer att närvara under tältdagarna. Varför inte vara med och berätta för de där fågelskådarna hur mycket bättre det är att fjärilsskåda! Eller bara besöka oss på Ottenby – en klassisk lokal för naturmänniskor.

➤ 9 juni – Linnédagen vid Stenåsa

Programmet presenteras på nästa sida!

➤ 16 juni kl. 9.00 – Lenstad

Samarrangemang med Ölands Ornitologiska förening. Först en fjärilsvandring och fågelrörster, därefter rovfågelspaning med bivråksspel. Mer info kommer på hemsidan.

➤ 24 juni – Insekternas dag i Ottenbylund

Fjärilar, skalbaggar, humor, flugor... Under en dag tar vi reda på vad som gömmer sig i Ottenbylund! Vi samlas och kommer att hålla till vid parkeringen till Norra lunden för att svara på frågor, guida och visa upp intressanta insekter. Vi håller Drop-in mellan kl. 10-14, och genomför guidade turer i lunden varje hel timme. Om vädret tillåter samlas vi åter när det skymmer för att leta nattfjärilar.

➤ 4 augusti – Trollsländor och grillkväll

Göran Sahlén håller föredrag och guidar oss genom trollsländornas värld. Efteråt är det sedvanlig grillning till självkostnadspris.

Tid & plats: Kl. 19.00 Halltorps Fjärilmuseum.

➤ 5 augusti – Trollsländor i fält

Vi försöker tillsammans med Göran Sahlén att omsätta gårdflygarnas kunskaper i praktiken och tittar runt på Öland efter trollsländor. Tid & plats: Vi startar från Halltorps fjärilmuseum kl. 9.00 om inget annat bestäms vid träffen dagen innan.

Kontaktperson: Håkan Lundkvist 0485/44083 eller 070/6501243.

➤ 2 oktober – Kronärtsblåvinge - en ÅGP-art

Mats Lindeborg berättar om arbetet med ÅtGärdsPrograms-arter och i synnerhet om arbetet med de olika fjärilarna.

Tid & plats: Kl. 19.00 Halltorps Fjärilmuseum.

➤ 4 december – Årets skörd

Alltid lika roligt och titta närmare på vad ens vänner har funnit under året. Bengt Andersson kåserar om årets säsong och visar bilder.

Tid & plats: Kl. 19.00 Halltorps Fjärilmuseum.

LINNÉ PÅ ÖLAND

www.linnestad2007.se

Ett till tjugoett

Linné-dagen den 9 juni 2007 vid Stenåsa

Amatörbiologens dag

Som en del av 300-års jubileum till minne av Linnés födelse sker under denna lördag flera olika samarrangemang mellan Ölands Ornitolgiska Förening, Ölands Naturskyddsförening, SydOstEntomologerna, Ölands Botaniska Förening, SOF och Naturbokhandeln.

- 09.00** Möt Linné vid Naturbokhandeln i Stenåsa. Dagens program och föreningarna presenteras.
- 09.30** **Blom- och fågelvandring.** Avfärd mot Möckelmossen.
Arrangör: Ölands botaniska Förening, Ölands Naturskyddsförening och ÖOF. Drygt två timmar.
- Fjärilar och ängsmarkens växter.** Avfärd mot Gråborg.
Arrangör: SydOstEntomologerna och Ölands Naturskyddsförening. Drygt två timmar.
- 12.00** **Naturbokhandeln/SOF.** Presentation vid bokhandeln. Ca en timma.
- 14.00** **Fjärilar och ängsmarkens växter.** Avfärd mot Gråborg. Arrangör: Sydostentomologerna, Ölands Naturskyddsförening och Ölands botaniska förening. Drygt två timmar.
- 16.00** **Naturbokhandeln/SOF.** Presentation vid bokhandeln. Ca en timma.
- 21.00** **Nattfågelexkursion.** Samling vid Norra Möckleby kyrka för en rundtur i Linnés anda med sjungande näktergalar, kornknarr, vaktel m fl nattaktiva fåglar. Vid mycket blåsig väderlek ställs fågelexkursionen in.
Ansvarig: för ÖOF, Håkan Alm 0708-775844. Vi avslutar turen vid Gårdby Sandstäpp.
- 23.00** **Nattfjärilar.** SyOstEntomologerna har riggat UV-lampor för fjärilsfångst vid Gårdby sandstäpp.

Hjärtligt välkommen!

Med reservation för eventuella ändringar.

Uttal av vetenskapliga namn

BENGT ANDERSSON

Ett exempel på äkta småländsk hummor i sin prydno:

– Kom inte med ditt latin nu igen!
Dom enda latinska namn jag kommer ihåg är *Bonafis luctarilla* och *Praestafis licaso*, och det tycker jag räcker!

– Dom enda latinska namn jag kommer ihåg är *Bonafis luctarilla* och *Praestafis licaso*!

Några regler för hur man uttalar och betonar de vetenskapliga namnen på organismer tänker jag kort sammanfattna i denna artikel. Ofta har "latinska" namn sin härledning från andra språk än latinet. Känt är att många familje-, släkt- och artnamn är latiniserad grekiska.

Uttalsreglerna anges i delarna *vokaler* och *diftonger*, *konsonanter* samt *betoning*.

Vokaler

Huvudprincipen är att alla vokaler ska uttalas – utom i diftonger, vilket diskuteras i nästa stycke. Vokalerna är antingen långa eller korta och uttalas i regel som de gör var för sig. Vilken stavelse som ska betonas är ofta ett problem, men detta behandlas senare.

Exempel på vokalers uttal:
Judolia ⇒ ju då li a (u som jul, å som tåg, i kort som him, a som kam – vokalen i sista stavelsen är oftast kort!)

Diftonger

En diftong är ett par vokaler skrivna och uttalade tillsammans. De är *ae*, *ai*, *au*, *ei*, *eu*, *oe*, *oi* och *ou*.

Exempel på hur diftongerna uttalas (OBS! På "svenska", i engelskt språkbruk finns andra regler.):

★ *ae*: *Acmaeops* ⇒ ak me ops (e som i kex, ungefär som kort å).

★ *ai*: *Airophilus* ⇒ aj ro fi lus (som kaja).

★ *au*: *aulica* ⇒ au li ka (som i aula). Först i det sena vulgärlatinet fick au uttalet å.

★ *eu*: *Euglenes* ⇒ ev gle nes (ev som i eventuellt).

★ *oe*: *Oedemera* ⇒ ede me ra (e som i kex). I klassiskt latin: oj!

★ *oi*: *haemorrhoidalis* ⇒ häm årr (h)oj da lis (oj som i hoj)

Vokalsammansättningen *oi* kan också vara två stavelsor och inte en diftong. Den uttalas då som två bokstäver som i *o*intaglig.

caraboides ⇒ ka rab o i des. Ordet *caraboides* översätts med 'som liknar en carab = jordlöpare'! I delen *-ides* betonas 'i'-et därför att det är långt. Bokstaven *o* är en bindevokal! Mer om betonningar längre ner!

Konsonanter

De flesta konsonanter uttalas som i alfabetet, men *c* och *g* är speciella.

– När *c* och *g* följs av en mjuk vokal *e*, *i*, *y* samt av diftongerna *ae*, *oe*, uttalas de som *s* respektive *j*.

★ *Cyclus* ⇒ syk rus, *Cetonia* ⇒ se to ni a, *Licinus* ⇒ li si nus och *Anacaena* ⇒ a na se na, *Georissus* ⇒ je o riss us.
– Framför hård vokal (*a*, *o*, *u* och *au*), konsonant och i ordslut, samt för *g* före mjuk vokal inuti ord och i ordslutet *-ger*, uttalas de som som *k* respektive hårt *g*:

★ *Catops* ⇒ ka tops (*k* som i *kam*), *Agonum* ⇒ a go num (*g* som i *godis*), *claviger* ⇒ kla vi ger (*k* som i *kam*, *g* som i *gå*), *nigellus* ⇒ ni gell us (*g* som i *gå*).

Släktet *Coccinella*, dit den vanliga sjuprickiga nyckelpigan hör, bör alltså enligt detta uttalas kok si nel la! Det första C-et som *k* (följs av hård vokal), det andra c-et som *k* (följs av konsonant) och det tredje c-et som *s* (följs av mjuk vokal).

En skola hävdar att *c* alltid ska uttalas som *k* eftersom alla *c* uttalades *k* i det klassiska latinet. I senare tid, i de romanska språken och i det svenska humanistlatinet, uppstod delning. Lati-

net är inget dött språk utan fortsätter att förändras/utvecklas!

Bokstavsparen *ch*, *ph* och *th* behandlas vardera som en bokstav.

★ *ch*

– Framför konsonant som *k*:
Chlaenius ⇒ kle ni us (*k* som i *klot*).
– Framför hård vokal (*a*, *o*, *u* och *au*) som *k*:

melancholicus ⇒ me lan ko li kus (*k* som i *ko*).

Undantag: I ord importerade från andra språk läter *ch* som *tje*-ljud om det är så i originalspråket:

Chapman ⇒ tschap man.

– Framför mjuk vokal (*e*, *i*, *y* samt *ae*, *oe*) som *tje*-ljud i början av ord och ordled, men inte inuti ord:

Chaetocnema ⇒ tje toc ne ma (*tj* som i *tjej*), *pulchellus* ⇒ pul kell us (*k* som i *katt*).

★ *ph* som *f*:

Silpha ⇒ sil fa, *Phyllodrepa* ⇒ fall o dre pa.

★ *th* som *t*:

Calathus ⇒ ka la tus, *Thes* ⇒ tes.

Paret *qu*

★ *qu* ⇒ som *kv*:

Quedius ⇒ kye di us, *squamulatus* ⇒ skya mu la tus.

När ord börjar med *en*, *et*, *gn*, *mn*, *ps* eller *pt* uttalas båda bokstäverna enligt latinsk sed, även om det krävs lite ansträngning:

Gnorimus ⇒ gno ri mus, *Mniophila* ⇒ mni o fi la, *Psylliodes* ⇒ psyll i o des.

Pterostichus ⇒ pte ros ti kus.

Betonning

Olyckligtvis finns inga definitiva regler för vilken stavelse som ska betonas, så problemet med var accenten

ska ligga måste erhållas genom erfarenhet och övning. Men det finns ett par regler som oftast gäller:

Oavsett hur många stavelsor ett latinskt ord har, är det antingen den näst sista eller den tredje stavelsen från slutet! I den latinska språklära jag har till hands (Tidner 1959) används beteckningarna *ultima* (= sista), *paenultima* och *antepaenultima* för den sista, den näst sista respektive den tredje stavelsen från ordets slut.

"Tonvikten ligger i tvåstaviga ord på *paenultima*. I ord med fler stavelsor ligger den också på *paenultima* om denna stavelse är lång, i annat fall på *antepaenultima*". Klartext!!! Problemet är: – När är den näst sista lång?

De exempel som anges i min språklära är inte riktigt anpassade till denna artikel. Några bra exempel med fetstil och accent utsatt på den betonade stavelsen följer nedan!

Tvåstaviga:

Bius ⇒ Bius, *brevis* ⇒ brévis, *dispar* ⇒ díspar, *vibex* ⇒ víbex.

Flerstaviga:

punctata ⇒ punctáta (lång näst sista stavelse), *Coccinella* ⇒ Coccínella (lång näst sista stavelse, fast *e* uttalas kort men följs av två konsonanter! Enligt regel A2 nedan.), *Thiasophila* ⇒ Thiasóphila, *testaceus* ⇒ testáceus.

Eftersom familjenamn hos insekter alltid slutar på -idae (-ae läses som enstavigt kort *e* som i kex, enligt ovan!) och är flerstaviga, är det viktigt att veta om *i*-et, som ju är vokalen i den näst sista stavelsen, är långt eller kort.

I suffixet -idae är *i*-et alltid kort och

obetonat! Således ska familjenamnens betoning ligga på tredje stavelsen från slutet. Carabidae blir alltså Carábidae, Cerambycidae ⇒ Cerambýcidae.

OBS! -ina/-inus har som regel långt *i*! Exempel *cadaverina* ⇒ cadaverína, *harpalinus* ⇒ harpalímus.

Slutdelen i namnen på underfamiljer är -inae, som också har ett långt *i*, vilket alltså ska betonas: Cerambycinae ⇒ Cerambycínae.

Följande regler säger att i tre- eller flerstaviga ord ska:

A *paenultima* betonas

1. om den innehåller en distong
2. om dess vokal följs av mer än en konsonant (undantag *f*, *h*, *p* och *t* följt av *d* eller *r*)

B *antepaenultima* betonas om paenultimas vokal står direkt framför ultimas vokal (undantag några räkneord och pronomen samt grekiska läneord med lång paenultimatsk vokal, t ex *Aríton*).

C lexikon(!) konsulteras om paenultimas vokal följs av endast en konsonant eller av någon av de under A2 nämnda konsonantkombinationerna.

Bibel

Min 'bibel' när det gäller skalbaggsnamn är *Catalogus* (Lindroth 1960)! Där finns angivet med apostrof hur namnen på våra nordiska skalbaggs-taxa betonas!

MEN, trots alla regler och Catalogus 1960 kan det ändå uppstå problem med uttalet av de latinska namnen på insekter och andra organismer!

Tack

Den här artikeln har tillkommit med hjälp av material nedtecknat av amerikanskan Nora Lindell, som förberedde en artikel i ämnet när hon avled 1996 (Lindell 1996).

Jag tackar även Rune Persson, Nybro och Mikael Sörensson, Lund, som har läst igenom och kompletterat artikeln samt kommit med uppmuntrande kommentarer. Utan deras hjälp hade artikeln svårigen kunnat publiceras!

Ad ultimum – Slutord

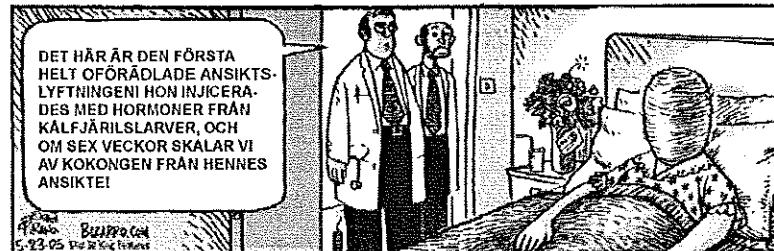
Jag vill avsluta med en kommentar i detta ämne av William T. Stearn (1983: p. 53 - 54): "Latin är huvudsakligen ett skrivet språk, men vetenskapliga namn används ofta i tal. Hur dessa namn uttalas kvittar egentligen, förutsatt att de låter trevliga och är begripliga för dem som lyssnar!" Dessa tröstande slutord får vi ta till oss och tänka på nästa gång vi gör en felsägning!

Fotnot. Bildtextens uttryck *Bonafis luctarilla* och *Præstafis licaso* verkar ju vara rena "latinet"! Men inget hindrar att läsa det, som om det var svenska. Då inser man dessutom lättare, att den småländska burleska betydelsen är "Bonafis luktar illa" respektive "Præstafis likaså"!

Referenser

- Jansson, T. 2002. Latin - Kulturen, historien, språket. – Wahlström & Widstrand, andra upplagan. ISBN 91-46-20339-7.
- Lindell, N. 1996. Pronunciation of Scientific Names. – <http://www.acsu.buffalo.edu/~lnsrsg/nature/lindell.htm>
- Lindroth, C. H. 1960. Catalogus Coleopterorum Fennoscandiae et Daniae. – Entomologiska Sällskapet, Lund.
- Stearn, W. T. 1983. Botanical Latin. 3rd edition revised. – David & Charles, London.
- Tidner, E. 1959. Latinsk språklära för gymnasiet. 5:e upplagan. – Bergvalls, Stockholm.
- Wikén, E. 1951. Latin för botanister och zoologer. – Gleerups, Lund.

Förf:s adress: Borgvägen 10, 382 45 NYBRO – E-post: bean2@glocalnet.net

Nyttiga insekter – Ansiktslyftning

Ammons

NATURSKÅPET**ENTOMOLOGISKT MATERIEL**

Insektsnålar	Swarta	000-5 38 mm, nr 7	52 mm
	Blanka	000-5 38 mm, nr 7	52 mm
Microstift	Blanka	0,15-12 mm	
	Blanka	0,20-12 mm	
Spännbrädor		1-10	
Microbrädor		1-3	
Pergaminpapper	40 m/rulle	Ø 10, 15, 20, 30, 40 mm	
Konvolut	Trekantiga	50 x 50 mm	
	Trekantiga	70 x 70 mm	
	Trekantiga	90 x 90 mm	
	Trekantiga	120 x 120 mm	
Håvringar	4-delade	Ø 30, 35, 40 och 50 cm	
Håvpåsar passande till ovanst. håvringar:		Vit, svart, mörkgrön och khaki	
Håvskaff	Laminat	70 cm fast längd	
Teleskopkskaft	Laminat	24-50 cm	
	Laminat	24-76 cm	
	Laminat	24-89 cm	
	Laminat	24-115 cm	
	Laminat	43-80 cm	
	Laminat	43-115 cm	
	Laminat	43-150 cm	
	Laminat	43-185 cm	
	Laminat	43-220 cm	
	Laminat	110-330 cm	
	Laminat	110-440 cm	
	Laminat	110-550 cm	
	Duraluminium låsbar i valfri längd	33-70 cm	
	Duraluminium låsbar i valfri längd	65-140 cm	
Namnetiketter	Macro & Micro Norden		
	Macro Dagfjärilar Europa		
	Skalbaggar Sverige		
Plastazote	10 mm vit	1000 x 1500 mm	
Samlarlådor	40 x 50 cm		
Monterade fjärilar	2 st/låda		

Skicka gärna ett mail till mig: sten-a.andersson@telia.com
 Ring eller faxa på ☎ 0485-565 440

